

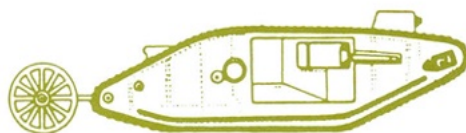
DE TANK

tweemaandelijks orgaan, TWENOT

DUTCH ARMOUR ASSOCIATION

postbus 357 - 8000 AJ ZWOLLE

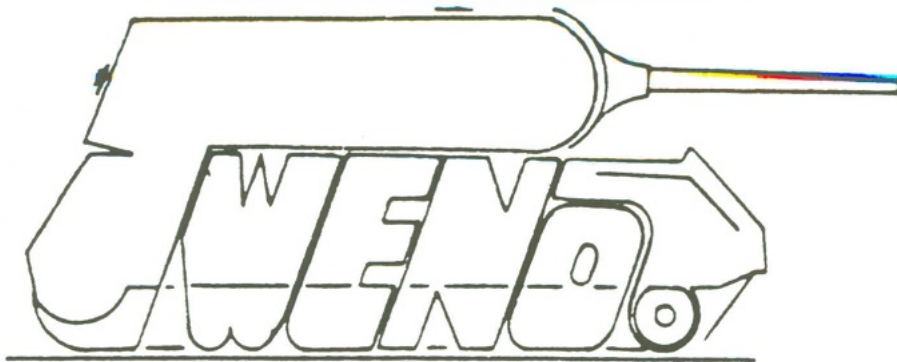
THE NETHERLANDS

Hr. Spoormakers tussen zijn modellen

NUMMER 96

JUNI 1992

BESTUUR:

Voorzitter : John Janse
Vice-voorzitter : Joop v.d. Weerden
Secretaris : Johan Groen
Penningmeester : Kees Blijleven
Externe contacten : Jan Frankema

ADRESSEN:

Secretariaat: [REDACTED]
Redactie : Jan van Veen
[REDACTED]
Contributie : t/m 18 jr: f 15,=
> 18 jr: f 20,=

Postbank : 3026112
t.n.v. : TWENOT, Heiloo

REGIOCOÖRDINATOREN

Noord-Holland : Jan van Veen
[REDACTED]

Noord : Theo de Haan
[REDACTED]

Midden : Arne Poirot
[REDACTED]

Zuid-west : Jan Verhulst
[REDACTED]

Zuid-oost : Gert Mons
[REDACTED]

DE TANK is een tweemaandelijks uitgave van de vereniging TWENOT. Zij wordt aan alle leden gratis toegezonden. In de rubriek Vraag en Aanbod kunnen de leden niet-commerciële advertenties plaatsen. Copy voor DE TANK moet uiterlijk de vijftiende van iedere oneven maand bij de redactie zijn.

HET GEHEEL OF GEDEELTELIJK OVERNEMEN VAN ARTIKELEN EN/OF AFBEELDINGEN IS ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE REDACTIE NIET TOEGESTAAN

NIEUWE LEDEN

Th.M. Groeneveld, [REDACTED]
L.W.M. Hassing, [REDACTED]
G. Herinckx, [REDACTED], België, [REDACTED]
Th. Kolley, [REDACTED]
J.L. Oorthuys, [REDACTED]
S. Stam, [REDACTED]
G. van Walleghem, [REDACTED], België, [REDACTED]

VERENIGINGSNIEWS

Verslag van de bijeenkomst van 21 maart j.l. in Kralingseveer.

De eerste bijeenkomst in 1992 kenmerkte zich door de grote opkomst. Er waren een interessante diavoorstelling over de motorisering van de Nederlandse strijdkrachten na 1950. De inbreng aan modellen voor de thema-wedstrijd viel tegen. We hadden voor een zo breed thema als "De strijd in het Verre Oosten" toch wel meer inzendingen verwacht. Er waren nu slechts 11 inzenders.

De winnaars waren:

- . juniorleden: Alexander v.d. Wetering met een M113
- . seniorleden: Ton van Rijnberk met een diorama "Vietnam-Blues"

De "Van Rijnberk trofee" ging naar de heer Botter met een schitterende Volkswagen Kübel.

We waren in de gelegenheid het 400ste lid, Dirk Kuiltjes, een bouwdoos aan te bieden. Samen met hem gaan we op weg naar de 500.

Annemarie van de Weerden kreeg een

ongeveer 75 leden naar Rotterdam gekomen, waarvan er enkele wederom de presentielijst niet tekenden.

Er was volop handel aanwezig en er was bloemetje en een cadeaubon als dank voor de vele uren die zij achter de bar besteedt om ons van koffie, een drankje en een hapje te voorzien. Hiervoor ook hier nogmaals onze welgemeende dank!

John Janse en Kees Blijleven werden beide herkozen als bestuurslid. Er vinden binnen het bestuur dus geen veranderingen plaats.

Voorts waren er nog enkele mededelingen over komende evenementen waar de vereniging aanwezig zal zijn. Tot slot, leest best, was er de aankondiging van Arne Poirot betreffende de excursie naar de voertuigen van de artillerieverzameling in de Prinses Margrietkazerne te Wezep.

De eerste bijeenkomst was rommelig, vermoeiend en erg gezellig.

Johan Groen.

-.--.-.-.-

OPEN DAG KONINKLIJKE LANDMACHT te HAVELTE

In de vorige TANK was vermeld dat de Open Dag van de Kon. Landmacht plaats vindt op 22 augustus. Dit is echter niet juist, het evenement vindt plaats op **17 en 18 juli a.s.** (17 juli uitsluitend voor genodigde groepen).

Dit jaar worden de open dagen gehouden in de Johannes Postkazerne te Havelte. Vorig jaar was TWENOT voor het eerst op de open dag aanwezig met een stand, hetgeen resulteerde in ongeveer 35 nieuwe leden. Reden genoeg dus om er ook dit jaar weer bij te zijn. Gert Mons heeft contact opgenomen met de betreffende militaire autoriteiten en een fraaie, overdekte stand bemachtigd, in de grote hal waar ook de andere verenigingen en overheidsinstellingen zich zullen presenteren.

Deze stand moet natuurlijk ook bemand worden en daarvoor worden vrijwilligers gezocht. Ook leden die modellen beschikbaar willen stellen worden verzocht te reageren, want juist door modellen wordt het publiek aangetrokken en komen de reacties los. We proberen de modellen in vitrines te plaatsen, waardoor ze afgeschermd zijn van kleine grijpgrage vingertjes.

Dus, iedereen die enkele uren of wellicht een hele dag het publiek wil voorlichten over zijn hobby en TWENOT wil promoten: neem even contact op met Gert Mons, telefoon

Tot ziens in Havelte!

-.--.-.-.-

AGENDA

- 5 juni: Open dag M.L.D., Vliegkampen De Kooy en Valkenburg
- 13 juni: TWENOT ledenvergadering in Rotterdam, Kralingseveer
- 20 juni: Open Dag KLu, Vliegbasis Gilze Rijen
- 20 juni: afscheids-open dag van de Ripperdakazerne in Haarlem
- 27 juni: regio middag "Zuid Oost" bij Gert Mons in Grave
- 3 t/m 5 juli: Vlootdagen, Den Helder
- 5 juli: 8e Gedenktoefee Patrick Hulin, Legermuseum, Brussel
- 18 juli: Open Dag Koninklijke Landmacht, Joh.Postkazerne, Havelte
- 29 aug.: regio middag regio Midden
- 12 sept: Militaire chauffeurskampioenschappen, Kamp van Zeist
- 17 oktober: TWENOT ledenvergadering in Rotterdam, Kralingseveer
- 21 november: het 6e Vriendschapstreffen IMM/TWENOT, wederom in Mook

2E TWENOT BIJEEENKOMST 1992

De eerst volgende ledenvergadering vindt plaats op 13 juni a.s., zoals altijd weer in het Clubhuis, Elandstraat, Rotterdam-Kralingseveer. U komt er als volgt: neem aan de noordkant van de Van Brienoordbrug de afslag naar Capelle a/d IJssel. Beneden aan deze afslag ook de richting Capelle a/d IJssel nemen. Vervolgens bij de eerste stoplichten rechtsaf naar Rotterdam-Kralingseveer. Neen dan de vierde straat links, dit is de Elandstraat.

De zaal is open vanaf 10.30 uur. Als thema van de modelbouwwedstrijd is gekozen: **de oorlog in de woestijn**. We hebben dit niet aan een bepaald tijdperk opgehangen zodat u er alle kanten mee op kunt. Om maar eens wat te noemen: de woestijnoorlog in Noord Afrika van 1940 tot 1943, de verschillende Israelisch-Arabische oorlogen en de Golfoorlog.

O.i. biedt dit thema ruime mogelijkheden voor een interessante inbreng aan modellen. En, we halen ons stokpaardje maar weer eens uit de kast, als u méér modellen meebrengt, dan is er méér stof tot spreken en dan is het nóg gezelliger en nóg interessanter dan de vorige keer dat u aanwezig was!

Tot 13 juni in Rotterdam!

VRAAG & AANBOD

Marcel Zonneveld, [REDACTED]

[REDACTED] zoekt twee GMC's met gesloten cabine (de watertankwagen) van Italeri. Liefst ongebouwd. Hij heeft te koop dunne latjes, circa 1 tot 3 mm dik en 10 mm breed. Ideaal voor deuren, vloeren, reclameborden, etc. f 0,25 per stuk + verzendkosten.

Hij attendeert de leden op het bestaan van Autobook International, telefoon 05700-28281, fax 05700-36129. Dit bedrijf levert buitenlandse boeken over auto's, vliegtuigen en natuurlijk militaire voertuigen en uniformen.

Theo Heijnen, [REDACTED]

[REDACTED] is in het bezit gekomen van een aantal engelstalige instructieplaten die gebruikt worden bij instructie over voertuigen die overeenkomen met de M113A1. Ze betreffen vehicle operation, power train, gear selector operation, carrier personnel

SPEELGOED OTTEN

Militaire kits van TAMIYA, ESCI, AIRFIX,

ITALERI,HELLER, HASEGAWA.

Grote sortering militaire figuren

1:87 ROCO, MAAG, EKO

VERLINDEN PRODUCTIONS

ALLE VERF- EN SPUITBENODIGDHEDEN

(Badger spuiten en -onderdelen, compressoren, spuitcabines, verf in busjes en spuitbussen, penselen, decal cote, base cote, gloss cote).

Verschillende plaatmaterialen en profielen
(EVERGREEN)

NIEUWE LAAN 7, 1068 BZ AMSTERDAM
TEL: 020-6190338

(achterzijde van de Osdorperbaan, geen winkelkeur of etalage, maar een winkelkeur met een dinky sticker en nummer 7)

M113A1, carrier mortar 107 mm M106A1. De platen zijn van aluminium en kosten resp. f 7,50, f 5,= , f 3,50, f 10,= en f 10,= , exclusief portokosten. De opbrengst is bestemd voor een gezelschapsvereniging. Degene die belangstelling heeft voor één enkele plaat of voor de hele partij kan zich, liefst schriftelijk, met Theo in verbinding stellen.

David van Houcke, [REDACTED] in België is een sympathieke Belg die overweegt lid te worden van TWENOT en informatie zoekt over de Fordson trekker zoals die door de RAF is gebruikt op vliegvelden voor het trekken van bomtrailers en vliegtuigen.

Als u informatie over dit voertuig heeft, wilt u deze dan aan de redactie beschikbaar stellen? Uw redacteur zal David van Houcke dan weer informeren.

Marc Tempels, [REDACTED] zoekt foto's en/of tekeningen van het prototype van de Leopard I SPG. D.w.z. het Leopard I onderstel met daarop de geschutstoren van de Franse AMX-30 155 mm GCT. Dit voertuig is een tijdlang door de Duitsers samen met de Fransen ontwikkeld, maar nooit iets geworden. Eventuele kosten worden uiteraard vergoed.

F.J. de Bray, [REDACTED] vraagt wie hem kan helpen aan afleveringen van het maandblad 'OORLOG' en aan foto's, namen en levensbeschrijvingen van Duitse officieren uit de tweede wereldoorlog. Het maakt niet uit welk onderdeel. Kosten worden uiteraard vergoed.

Een Engelse modelbouwer, Geoff Harvey, [REDACTED] Engeland kreeg via, via ons adres. Hij bouwt modellen in schaal 1:25 tot 1:15 en zoekt contact met Twenotters die materiaal en/of bouwdozen willen ruilen of verkopen.

T. Burger, [REDACTED] heeft te ruil van Airfix, 1:72, de Halftrack, Morris Quad en StuG III (aan alle drie moet wat gedaan worden) tegen een ongebouwde Airfix 1:72 Halftrack.

REGIONIEUWS

OPEN DAG BIJ JOOP

Deze keer was er in Spijkenisse een open dag en wel op 25 april j.l. Er waren vier mensen aanwezig. Niet al te veel, maar in ieder geval meer dan toen in s'Gravenzande. Toen kwam niemand.

Iedereen had wat bij zich en er was ook iets nieuws te zien. Spoorwegbouw voor militaire doeleinden in schaal 1:35. Weer eens iets anders dan een Sherman, Tiger of A.M.X. Er was ook iemand met geschilderde figuren. Hij was er zelf niet zo tevreden over, maar ik wenste dat ik dat stadium al had bereikt. Het was een leuke middag, de koffie was echt welkom en smaakte nog goed ook.

Anne-Marie en Joop, bedankt voor de gastvrijheid.

De regio-coördinator Zuid-West,

Jan Verhulst

REGIO NIEUWS

REGIO "ZUID-OOST"

Het is in deze TANK voor het eerst dat er wordt geschreven namens regio "ZUID-OOST" en we zijn daar uiteraard best gelukkig mee. Regio-activiteiten zorgen voor meer contacten tussen de leden onderling en daardoor wordt de hobby veel leuker. Regio-coördinator Gert Mons kwam uit Midden-Nederland en stelt zich hieronder aan zijn regio voor:

Na een drukke periode van verhuizen van Harderwijk naar Grave in februari en gezinsuitbreiding in maart j.l., is uw regio-coördinator inmiddels al aardig ingeburgerd in het Brabantse land. Nu het huis gereed is om de nodige Twenotters uit Brabant en Limburg te ontvangen, wil ik dan ook graag bij mij aan huis een regio-middag houden. Het is mij bekend dat de regio lange tijd zonder coördinator is geweest en dat veel leden nog nooit zo'n middag bezocht hebben. Maar goed, eens moet toch de eerste keer zijn. De datum is **27 juni a.s.** en iedereen (ook leden uit andere regio's) is vanaf 13.30 uur harte welkom. Aangezien het vooral een gebeurtenis zal zijn die in het teken staat van kennismaken, heb ik voor deze middag geen speciaal thema. Wel heb ik (namens het bestuur) twee leuke prijzen ter beschikking, een voor diegene die mij het mooiste Shermanmodel kan tonen (schaal n.v.t.) en een prijs speciaal voor de jeugdleden. Voor hen is het onderwerp of thema vrij. Dus, beste mensen, stel uw regio-coördinator op zijn eerste regiomiddag niet teleur en kom langs, desnoods met een 'stief kwartierke' vertraging. Wel graag even van te voren bellen als je komt: XXXXXXXXXX. Je vindt mijn woning aan de XXXXXXXXXX XXXXXXXXXX in Grave, pal achter XXXXXXXXXX en tegenover XXXXXXXXXX. Als je vanuit de richting Oss of Nijmegen komt, neem dan in Grave de afslag Velp. Dan de eerste weg links en tenslotte de tweede weg links. Er is helaas geen treinverbinding met Grave, maar als je in Nijmegen uitstapt, kun je de bus naar Grave nemen. Ik ben altijd bereid je even met de auto van het busstation te halen.

Houdoel, Gert Mons.

Op 22 april j.l. verzamelden 14 Twenotleden zich s'morgens vroeg bij de poort van de bewapeningswerkplaats in Den Helder, waar op initiatief van Gerard Zuurmond en Jan van Veen een excursie was georganiseerd. De activiteiten van de B.W. vallen over het algemeen buiten de belangstelling van de meeste Twenotleden, maar zijn toch zeer interessant. Na een uiteenzetting over de organisatie en de werkzaamheden van de B.W. kregen we in de ochtend een rondleiding langs de afdelingen waar achtereenvolgens het 40L70 luchtafweergeschut van de landmacht, het 76mm Oto Melara geschut van de Marine en de begaamde Goalkeeper worden onderhouden. Uiteraard waren overal deskundigen aanwezig om alle vragen te beantwoorden. Na het middageten (nassi) werd de rondleiding voortgezet langs de munitiewerkplaatsen, de onderhouds- en controlewerkplaatsen voor verschillende torpedo's en de Harpoonraketten en tenslotte de herstellwerkplaats voor klein kaliber vuurwapens. Deze laatste afdeling controleert en herstelt o.a. alle Handvuurwapens (MAG, FAL, UZI) van de Landmacht. Om ongeveer 16.00 uur namen we weer afscheid. We waren unaniem in onze mening: het was een prima dag geweest! Veel dank aan de initiatiefnemers en de mensen van de Bewapeningswerkplaats.

Historische Verzameling der Artillerie in de Prinses Margrietkazerne in Wezep

De tweede excursie van dit jaar lag meer in de belangstelling, trok daardoor een groter aantal deelnemers en ging naar de voertuigen van de Historische Verzameling der Artillerie. Op 4 Mei melden zich 58 Twenotters bij de poort van de Prinses Margrietkazerne in Wezep. In deze kazerne, in feite een geniekazerne, staan de voertuigen opgeslagen van de artillerieverzameling en Arne Poirot, aldaar werkzaam als kapitein bij het 11e Geniebataljon, had de beheerder van de voertuigen bereid gevonden ze voor ons naar buiten te rijden en te presenteren. De verzameling heeft enkele unieke voertuigen zoals een Archer, een 18 tons High Speed, een AMX PRA en een Honest John Lanceervoertuig. Maar ook de wat bekendere voertuigen als de M5A1 Halftrack en de CMP Artillery tractor en niet te vergeten het 17 pponder AT-kanon. Waren de moeite van het bekijken zeker waard.

Een bijzondere attractie was het feit dat op deze dag (4 mei) zo ongeveer het hele Nederlandse leger een ATV dag had. Er was dus bijna niemand op de kazerne, waardoor we een uitgebreide en interessante wandeling konden maken langs alle geparkeerde genievoertuigen. Met name de nieuwe Liebherr mobiele kranen trokken daarbij de aandacht. Na de lunch werd er door sommige nog wat gehandeld en vervolgens trok iedereen weer huiswaarts. Het was een interessante dag geweest waarvoor we organisator Arne Poirot en de heer Koolschijn, de beheerder van de voertuigen graag nogmaals hartelijk bedanken.

Kees Blijleven.

LET OP 20 JUNI LET OP

OPEN DAG RIPPERDAKAZERNE
HAARLEM

diverse evenementen, o.a. Leopard, Keep them Rolling, enz.

bel voor informatie: of

EEN DAGJE OP BEZOEK BIJ DE BELGEN!

Zaterdag 11 april was er een modelbouwmanifestatie in het Belgische Izechem. Die manifestatie had als doel bekendheid te geven aan alle takken van de modelbouw, van vliegtuig-auto-scheepsbouw tot militair-figuur- en dioramabouw.

TWENOT was uitgenodigd en dus moesten er enige afgevaardigden naar België. s'Morgens vroeg uit de veren en na enig was- en scheerwerk was ik weer toonbaar voor de buitenwereld. Om 7.15 uur vertrokken Joop van de Weerden en ik richting België. Al spoedig bereikten we de rondweg rond Antwerpen, alwaar we stom toevallig de IPMS 8delegatie tegenkwamen. We lieten ons door hen naar Izechem loodsen, wat mij weer het kaartlezen uit handen nam. Na een voorspoedige reis achter onze IPMS gidsen kwamen we, zonder gezocht, op de juiste plaats aan, waar we ook Marc Tempels ontmoetten, die op deze dag eveneens de TWENOT stand zou bemannen. Gezamenlijk werd de stand opgebouwd en de modellen neergezet. Toen was het tijd voor koffie. Het was juist koffietijd, dus de koffie smaakte vorstelijk. Aan de bar zaten al enige mensen met een pint bier, wat mij toch even deed slikken. Hoe krijgen ze het naar binnen!

De manifestatie werd goed bezocht door mensen uit verschillende landen, met natuurlijk de bijbehorende taalproblemen. Want hoe vertel je een Fransman dat de loop van een Chieftain omwikkeld was met verbandgaas dat gedrenkt was in met water verdunde houtlijm en daarna besprenkeld was met gedroogde theebladeren. Volgens mij denkt er nu een Fransman dat wij Hollanders thee zetten met water en houtlijm. 'Rare jongens, die Hollanders' moet hij denken volgens mij.

Er was binnen veel te zien op allerlei gebieden. Het een was nog mooier dan het ander. Ik heb nog een poosje staan kijken naar het figuren schilderen en er kwamen nog wat vragen in mij op, maar och arme ik, het waren Franse die geen Engels spraken, dus heb ik het maar niet geprobeerd. Er waren ook enige old-timers (Citroën Traction-Avant) en een heuse Maserati van f 400.000,= Buiten was de club Hell-on-Wheels met enige voertuigen aanwezig, terwijl de bezitters daarvan binnen liepen te flaneren in stoere camou-kleding. Twee leuke dames verzorgden een loterij met leuke prijzen. Ik heb meegedaan maar niets gewonnen, jammer. Handelaren met verkoop waren er ook en dus heb ik enkele wensen kunnen vervullen.

Marc en Joop hebben, met behulp van Chris Poppeliers, enkele mensen lid kunnen maken van Twenot. Ik weet zeker dat ze daar geen spijt van zullen krijgen. Na de diverse prijsuitreikingen ging men de boel weer inpakken en rond 18.00 uur werd de thuisreis weer aanvaard. Marc werd goede reis gewenst en op het hart gedrukt dat hij voorzichtig moest rijden met dat racemonster van hem. De terugweg ging via een andere route, die ons het gevoel gaf dat hij veel korter was, maar dat zal wel schijn geweest zijn. De terugreis gaat altijd sneller dan de heenreis. Onderweg hebben we nog een warme maaltijd gebruikt in een restaurant. we hebben ons deftig laten bedienen door een allercharmantste en vriendelijke dame. Het smaakte heerlijk en de geschonken pinten waren verrukkelijk. Tegen 22.00 uur zette Joop mij thuis af, waarna hij de reis naar zijn eigen huis vervolgde. Al met al was het een dag geweest om met veel plezier aan terug te denken. Izechem, bedankt voort alles!

Joop van de Weerden, Marc Tempels en Jan Verhulst

CARTOON OF THE MONTH

Modeltoons by Duane J. Pfister

HET KANON 155 mm., lang en de HOUWITZER, 8 inch, zwaar (deel 2).ZELFRIJDENDE UITVOERINGEN.

Het succes van de M12, 155 mm GMC (Gun Motor Carriage) leidde ertoe dat de vraag naar dit soort artilleriestukken steeds groter werd. Er waren er echter slechts 100 van gebouwd, omdat er niet meer kanonnen waren. Veel te weinig dus om aan de vraag te voldoen.

Voor de 155 mm. en de 8 inch werd in eerste instantie een basis gevonden in het verbouwde onderstel van de M4A3E8 Medium Tank. Later werd een geheel nieuw ontwerp gemaakt, waarbij componenten van de M47 en M48 Medium Tanks werden gebruikt en nog later, maar dan alleen voor de 8 inch houwitzer, werd de M110 ontworpen.

De M40, 155 mm Gun Motor Carriage en de M43, 8 inch Howitzer Motor Carriage.

In 1944 werd besloten 5 pilot vehicles

Technische gegevens:	M40 GMC	M43 HMC
lengte, met kanon/houwitzer	8849 mm	7122 mm
lengte, zonder kanon/houwitzer	7122 mm	7122 mm
breedte	3147 mm	3147 mm
ruopsbanden: beide T66, T80 of T84 tracks, 23 inch breed.		
gevechtsgewicht	36.740 kg	36.287 kg
maximum snelheid	34 km/uur	34 km/uur
wegbereik	160 km	160 km
meegevoerde munitie	20 schoten	16 schoten

De M53, 155 mm SP Gun en de M55, 8 inch SP Howitzer.

Reeds in 1948 kreeg de Pacific Car & Foundry Company de opdracht voor de ontwikkeling van nieuwe SP's voor de beide stukken. In 1952 waren de beide prototypen klaar, resp. de T97 en T108. De serieproductie begon in 1953 en beide werden gestandaardiseerd als: "Gun, Self Propelled, Full Tracked, 155 mm, M53" en "Howitzer, etc., etc.". Beide kortweg M53, 155 mm. SPG en M55, 8 inch SPH genoemd.

Voor het 155 mm. kanon was dit de laatste uitvoering. Het werd opgevolgd door de 175 mm. versie. De 8 inch houwitzer was nog niet verouderd en werd later op

te bouwen op basis van het toen modernste voertuig, de Medium Tank M4A3E8. De romp werd verbreed, verlengd en de motor werd van achteren naar voren geplaatst, kortom, het nieuwe geheel leek absoluut niet meer op een Sherman. Zo ontstond de T83, die later, met veel wijzigingen in de opbouw, werd gestandaardiseerd als M40, 155 mm Gun Motor Carriage. Op 24 stuks van de T83 voorserievoertuigen werd in plaats van het kanon de 8 inch houwitzer geplaatst. Dit werd de T89, later M43, 8 inch Howitzer Motor Carriage.

Slechts 2 pilots, van elke soort één, werden ingezet in WO2, waar ze uitstekend voldeden. Tijdens de Koreaanse oorlog zijn beide stukken veel gebruikt.

een nieuw onderstel geplaatst, bekend als de M110. Een verbeterde houwitzer werd geplaatst op hetzelfde onderstel en werd de M110A1, thans nog in gebruik als M110A2.

De 155 mm GMC en de 8 inch HMC, resp. de M40 en M43

Aangezien ik de beschikking heb over vele foto's en enkele tekeningen van TM-9-1350, dat over deze voertuigen gaat, durfde ik de bouw aan.

Ik ben daarbij uitgegaan van 2 ongebouwde Tamiya 1:32 dozen van de M4A3E8. Door de grotere schaal bleek de romplengte precies goed voor de langere romp van de SP. Restte alleen het over-

langs doormidden zagen en verbreden. Het HVSS loopwerk zelf gemaakt en gegoten (zie DE TANK 84) en de opbouw gemaakt van plastic plaat.

Vandaag de dag kan gebruik worden gemaakt van het HVSS-loopwerk van MP Models (er zijn ook nog andere, maar die ken ik niet). Verder is nodig een Italeri M4A3, omdat daar de spatborden aan de onderromp zitten. De onderromp dient dan eerst overlangs te worden doorgezaagd en op de juiste breedte te worden gebracht. Daarna wordt de verbrede romp overdwars in drie stukken gezaagd en worden zodanige tussenstukken aangebracht dat de middens van de drie boogie-ophangingen 48 mm. uit elkaar komen. Zie verder onderstaande lay-out tekeningen.

Kopieën van de TM-foto's kunnen bij mij worden besteld.

De M53 155 mm SP Gun en de M55 8 inch SP Howitzer

Van de T108 (het prototype van de 8 inch SPH) is jaren geleden door Revell een 1:32 model uitgebracht. Naast vele

afwijkingen t.o.v. het productiemodel is het geheel zeer grof (normaal voor die tijd) uitgevoerd.

Ik heb deze modellen gemaakt, uitgaande van Italeri's M47 Patton. De romp is verlengd (een rotwerk) en toen het loopwerk (Italeri's M47 loopwerk is precies goed) daaraan vastgemaakt. (nog lastiger!). Zelfs de rupsband past goed. Het bezit van een Revell model is erg makkelijk bij de bouw.

Ook hiervan heb ik de nodige TM-foto's, tekeningen en enkele zelf gemaakte schetsen. Kopieën kunnen bij mij worden besteld.

De M110, 203 mm SP Howitzer

Dit voertuig, door Italeri op de markt gebracht, is door mij reeds besproken in DE TANK nr. 86, oktober 1990.

Foto's

Foto 1: M53 155 mm SP Gun, USMC

Foto 2: M55 8 inch SP Howitzer, USMC

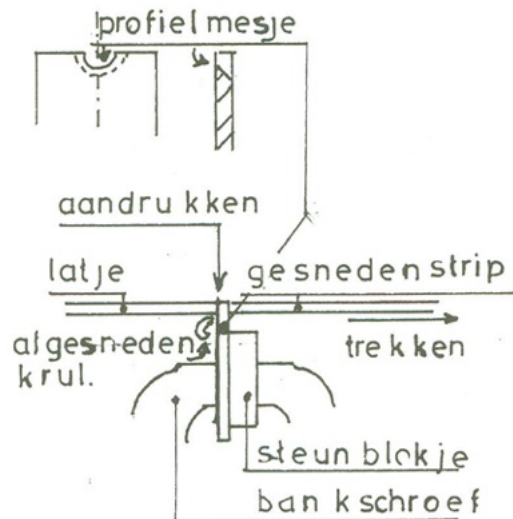
Foto 3: M55 8 inch SP Howitzer, Tank Museum, Brussel

HET MAKEN VAN PROFIELSTRIP UIT PLASTIC PLAAT

Voor een model had ik een halfrond profiel nodig met een diameter van ca. 2 mm.

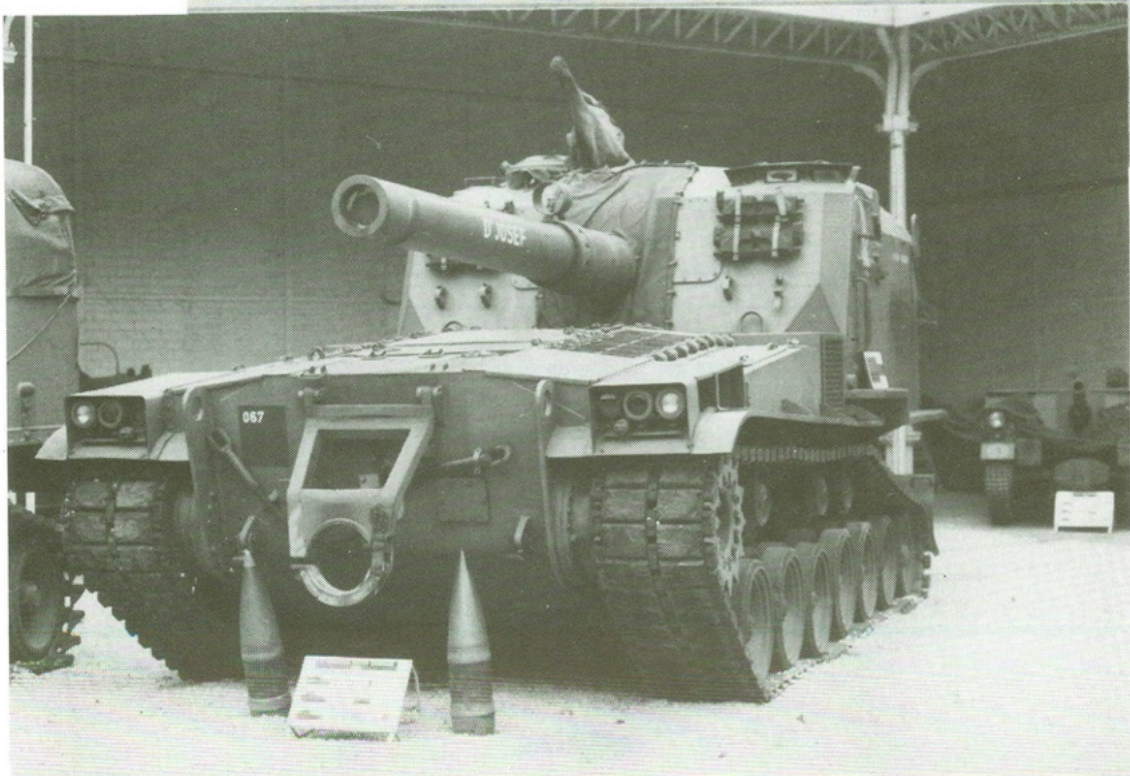
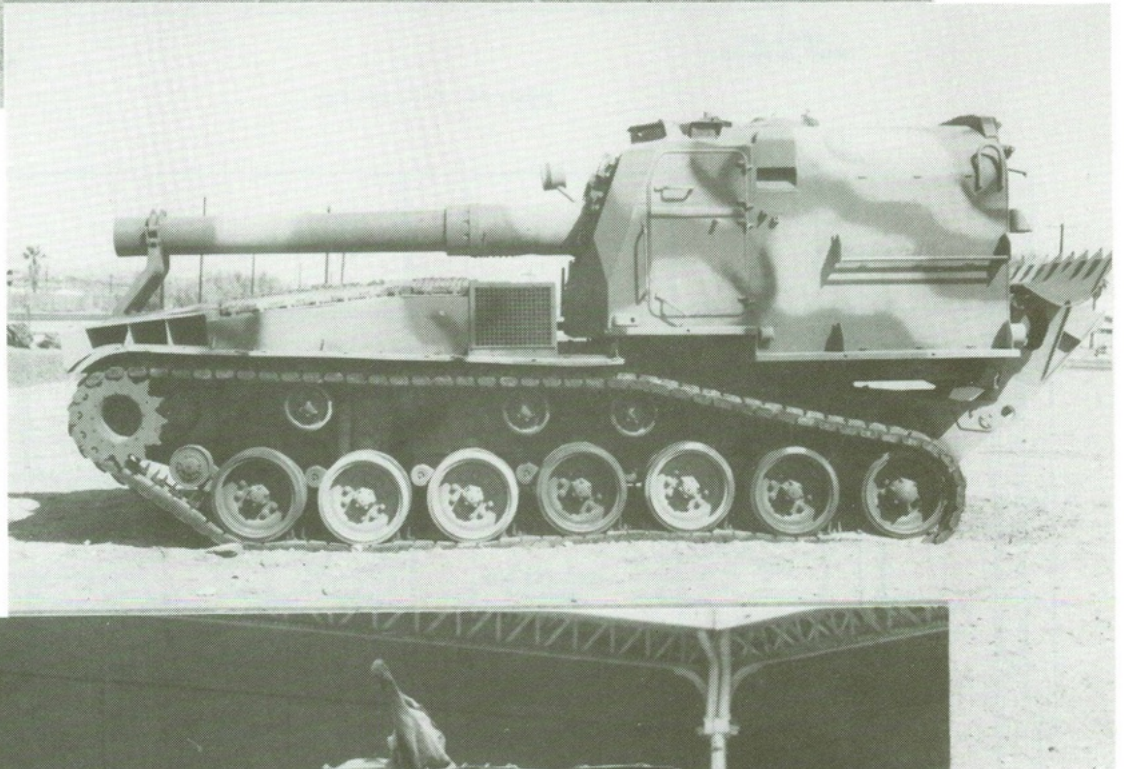
Uit een plaat polystyreen werd een aantal strippen gesneden, breed 2 mm. (snijden langs een stalen lineaal of de achterkant van een nieuw zaagblad, een gebruikt zaagblad is vaak wat gebogen). Men heeft nu een aantal latjes met ongeveer een vierkante doorsnede.

Voor het ronde deel van het profiel werd een eenvoudig hulpstukje gemaakt (zie schets). In de rand van een stalen strip werd met een rond vijltje een halfronde inkeping gevijld. Door de vijl iets scheef te houden ontstaat er een soort 'mesje'. Is dit klaar, dan het hulpstuk met erachter een blokje, in de bankschroef spannen. Het blokje voorkomt dat het hulpstuk doorbuigt. Eén van de latjes wordt in de inkeping gelegd, de duim erop en met een tangetje het latje langs het 'mes' trekken. Deze bewerking herhalen totdat het gewenste profiel gevormd is.

Deze methode is wellicht ook voor andere profielen te gebruiken. Er is weinig gereedschap voor nodig: mesje, lineaal of zaagblad, rond vijltje, tangetje en een bankschroef. De lengte wordt bepaald door het model of door de lengte van het aanwezige materiaal.

J.L.A. de Grave.

Lay-out tekeningen in 1:35 ten behoeve van de 155 mm GMC en de 8 inch HMC, resp. M40 en M43

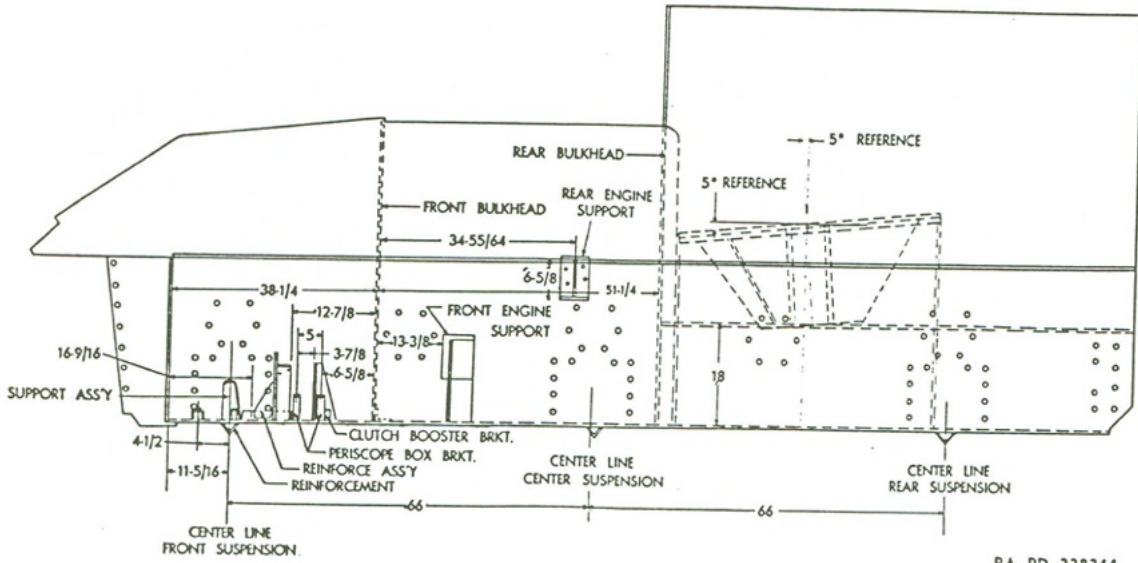

Figure 31. Hull—side view.

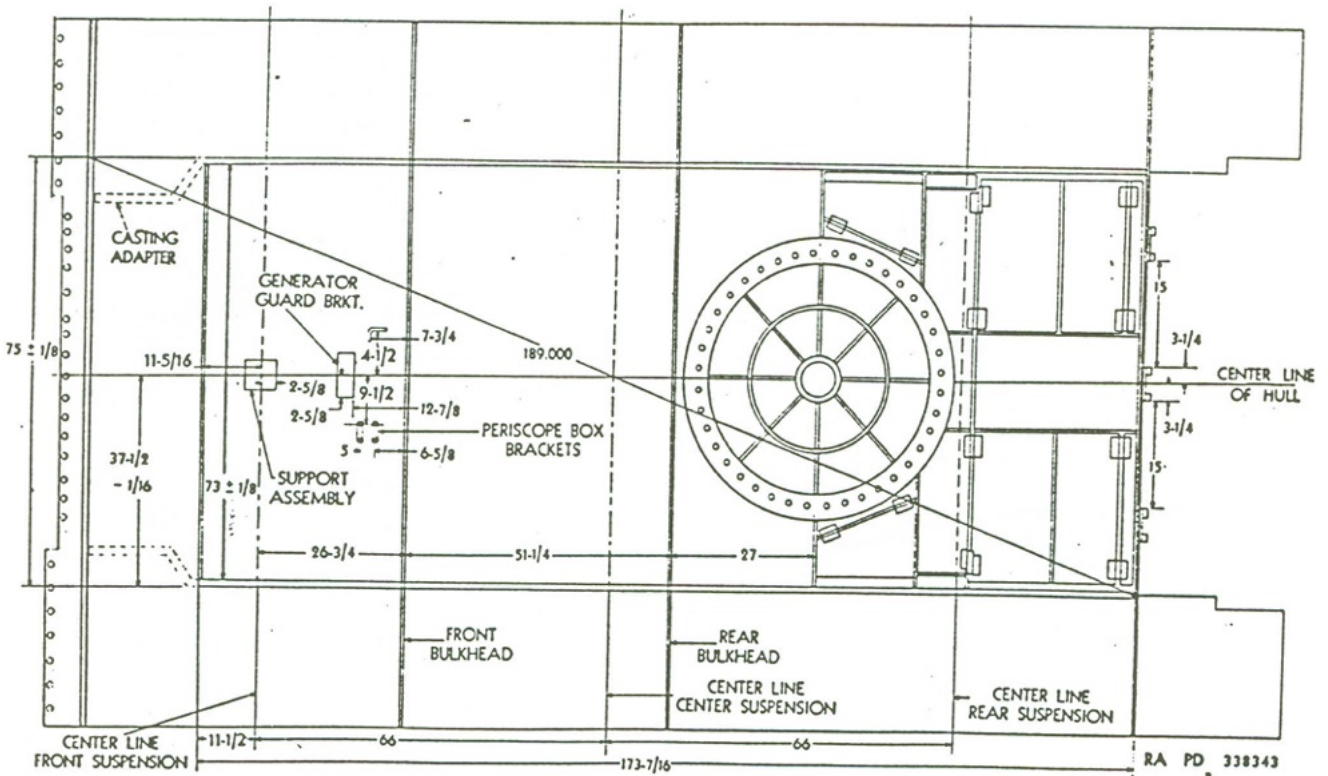

Figure 30. Hull—top view.

ENGELSE ZWAARGEWICHTEN, Foden Low Mobility Trucks, 6x4 en 8x4

De Low Mobility truckserie werd in de jaren 70 door FODEN ontwikkeld, min of meer samen met de Medium Mobility serie, waarover later meer. Beide series werden ontwikkeld uit civiele voertuigen met slechts geringe aanpassingen voor het militaire gebruik. Er werd zoveel mogelijk gebruik gemaakt van standaard delen uit de civiele productie, dit ter vereenvoudiging van het onderhoud.

De Low Mobility serie is bedoeld voor transport over gebaande wegen, met de mogelijkheid om ook in het vlakke ongeplaveide terrein te kunnen opereren. De hele serie maakt gebruik van een Rolls-Royce 6 cilinder dieselmotor van 218 pk. bij 2100 toeren per minuut. Het is het type 220 Mk.3, gekoppeld aan een droge plaat-koppeling en een versnellingsbak met negen versnellingen vooruit en één achteruit. Het voertuig is afgeveerd op bladveren en wordt aangedreven op de beide achterassen.

Iets meer dan de helft (ca. 60 %) werd afgeleverd met het stuur aan de linkerkant, voor gebruik bij de BAOR-troepen in Duitsland. De cabine kan i.v.m. transport door de lucht worden gehalveerd, de bovenste helft is in zijn geheel afneembaar. In het midden van het dak zit een observatieluik.

De G.S. truck heeft technisch een laadvermogen van 20.000 kg., maar het militaire maximum laadvermogen is vastgesteld op 16.000 kg. De laadbak is zonder de borden geschikt voor het transport van ISO-containers.

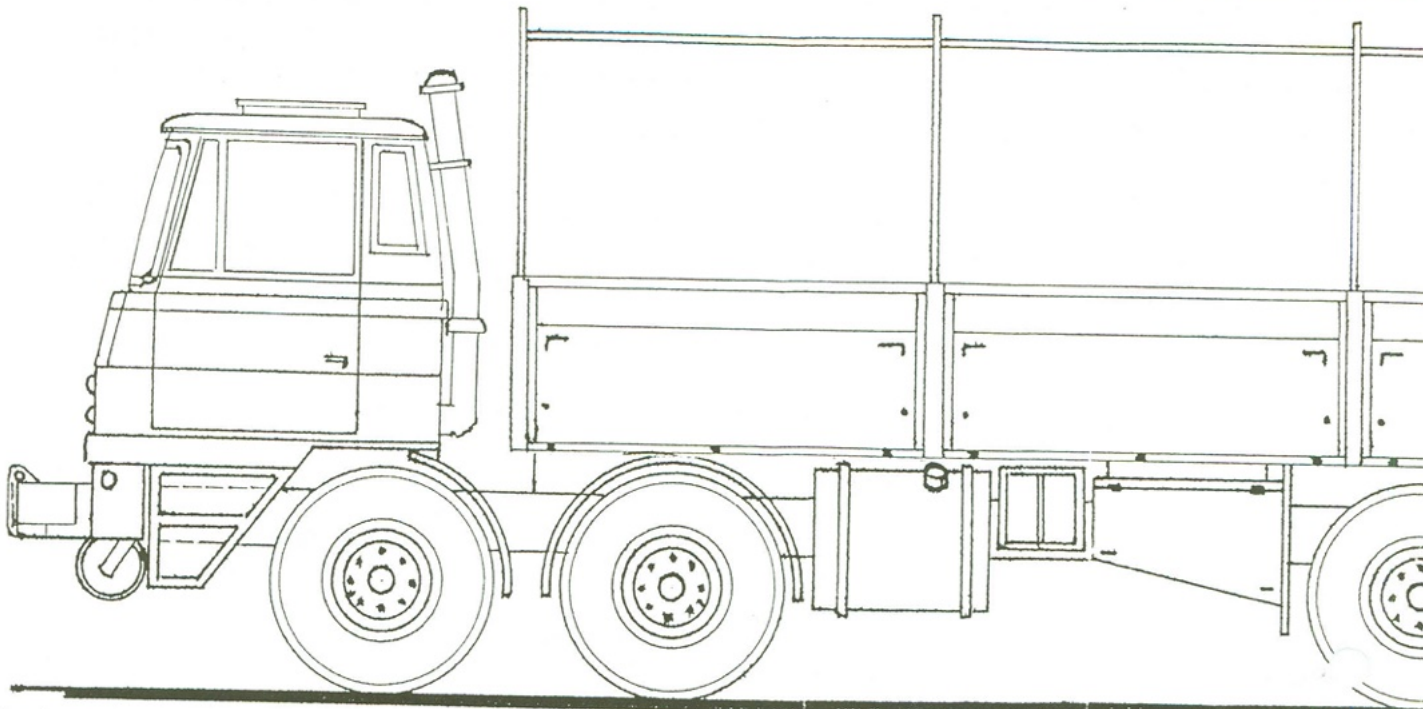
120 trucks zijn voorzien van een afwijkende glasfiber cabine, waaronder 20 verlengde voor lesdoeleinden.

Bij de DROPS (Demountable Rack Off-loading and Pick-up System) voertuigen kan één persoon in ongeveer drie minuten een laadplatform verwisselen. Uiteraard kunnen de laadplatforms ingericht zijn voor zeer verschillende doeleinden.

De serie heeft vijf standaard voertuigen:

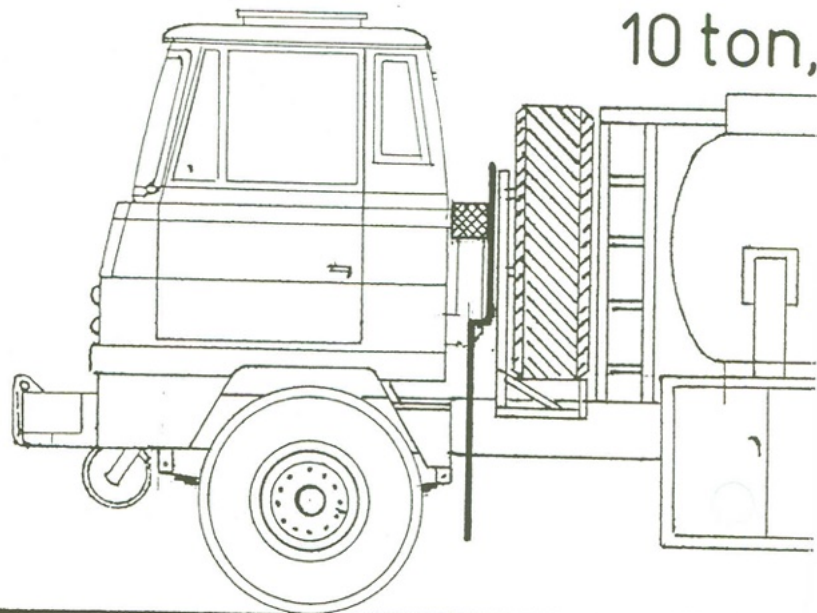
1. 48 K 030 R 2208 : G.S. truck, 8x4, 800 stuks, waarvan 20 met dubbelcabine voor lesdoeleinden
2. 48 K R 2209 : Bulk Fuel, 8x4, 218 stuks, tankinhoud 22.500 liter
3. 58 T 030 R 2209 : Tippertruck, 8x4, 70 stuks, op korte wielbasis
4. 46 P 034 R 2209 : Bulk Fuel, 6x4, 183 stuks, tankinhoud 12.000 liter
5. 58 K 030 R 2209 : DROPS truck, 8x4 met "ampliroll 160" afzetsysteem, ongeveer 650 stuks.

TECHNISCHE GEGEVENS:	G.S. Truck	Tipper
lengte	: 1027 cm.	869 cm.
breedte	: 249 cm.	249 cm.
hoogte	: 331 cm.	331 cm.
wielbasis	: 137+361+151 cm.	137+252+151 cm.
eigen gewicht	: 11.000 kg.	9.616 kg.
laadvermogen, weg	: 16.000 kg.	15.000 kg.
idem, terrein	: ---	---
inhoud kiepbak	: n.v.t.	11 m3
motorvermogen	: 218 pk.	218 pk.
max. snelheid	: 67 km/uur	67 km/uur

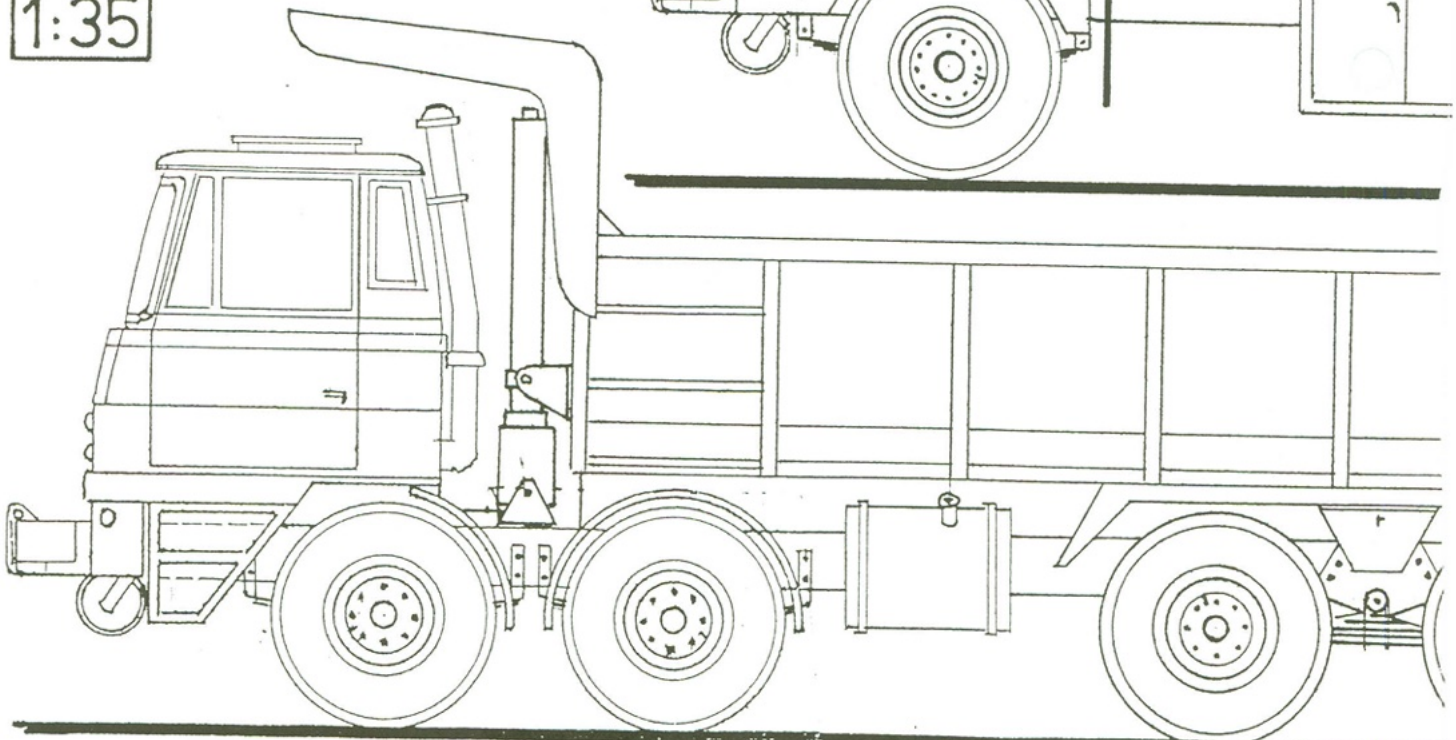
16 ton, G.S. truck,
48 K 030 R 2208

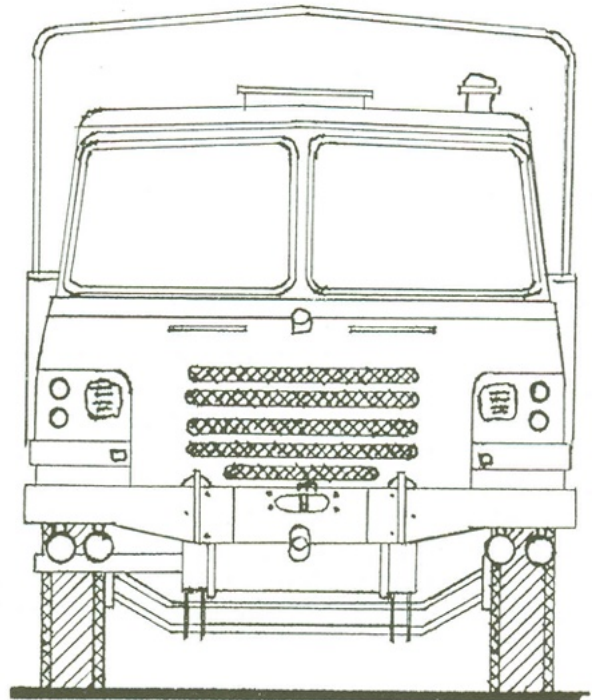
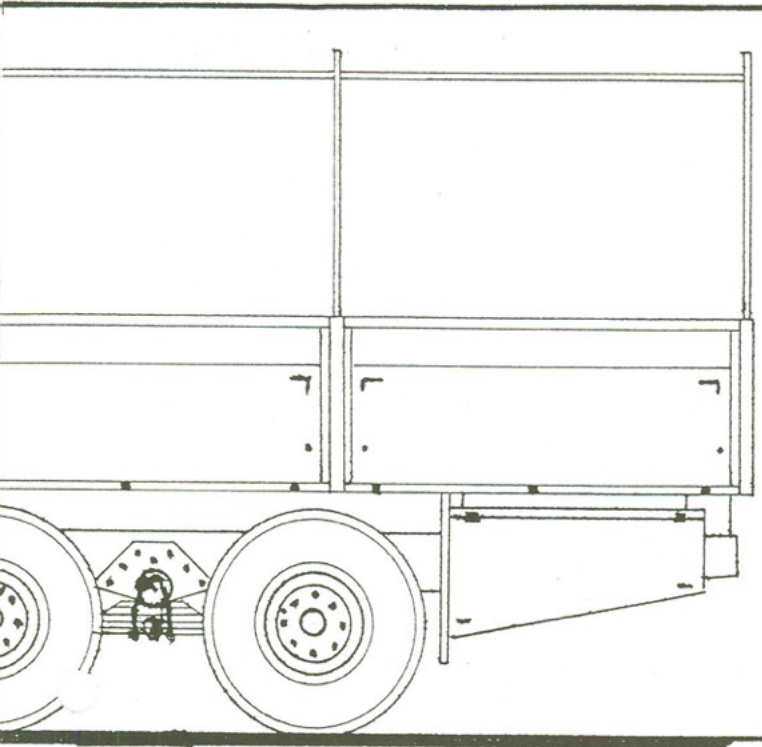
10 ton,

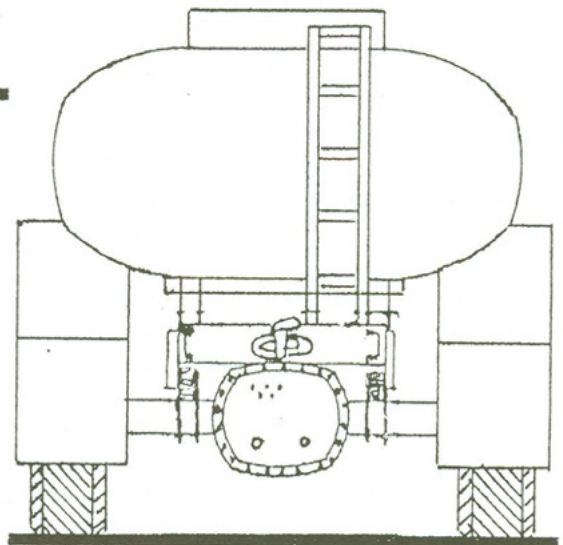
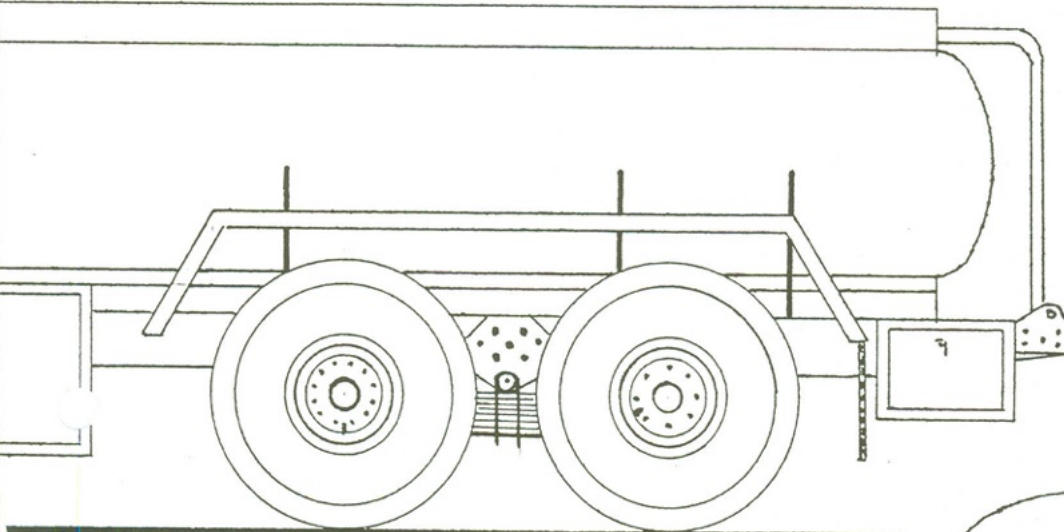
JG.91

1:35

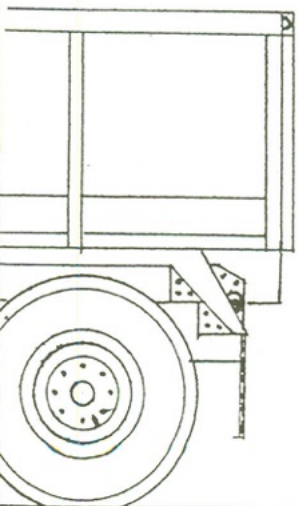

BULK FEUL, 46PO 24R 2209

FODEN
low mobility
trucks.

16 ton, TIPPER, 58 T 030 R 2209

MODELBOUW / UNIFORMEN

door THEO NAUS

HET WEHRMAGT UNIFORM

Na het lezen van de oproep van J. van Leusen in DE TANK nr. 94 en zijn telefoontje enkele dagen later, heb ik me aan dit artikel gezet. Voor de nieuwkomer in deze hobby met een beperkte bibliotheek levert het gebruik van uniformen en hun kleuren vaak problemen op. Daarom in dit artikel een overzicht van het standaard uniform + uitrusting van een soldaat van de Wehrmacht.

Let wel, standaard! Op de vele variaties voor de verschillende dienstvakken ga ik hier niet in. Hieraan gekoppeld de door mij gebruikte kleuren, uiteraard alleen als richtlijn. Want wie ben ik om te zeggen dat mijn manier de enig juiste is.

De Duitser die in dienst ging, kreeg een basisuitrusting waaruit het uniform werd samengesteld dat bij een bepaalde gelegenheid vereist was. De voorschriften vermeldden de volgende uniformen:

- . Feldanzug; het gevechtspak
- . Parade Anzug; het parade-uniform
- . Dienstanzug; het uniform voor dagelijks gebruik op het kazerneterrein
- . Melde Anzug; voor als men op rapport moest verschijnen
- . Ausgehe Anzug; voor wie in zijn vrije tijd het kazerneterrein verliet.

De versie die voor de modelbouwer het meest interessant is, is de "Feldanzug" Hiertoe zal ik me in dit artikel beperken.

Het uniform bestaat uit de volgende onderdelen:

<u>Naam (Duits)</u>	<u>Naam (Nederlands) + omschrijving</u>	<u>Kleur en verf</u>
Feldbluse	Jas, Model 1936: 5 knopen, vier zakken, donkergroene kraag Model 1943: andere zakken, kraag van hetzelfde materiaal. Model 1944: gebaseerd op de Britse battledress.	veldgrijs, basis Humbrol 111, voor schaduw zwart toevoegen, drybrushen met Humbrol 31
Feldhose	Broek. 2 steekzakken, kontzak rechtsachter.	idem
Marschstiefel Stahlhelm	Laarzen. Hoog model Helm. Linkerzijde een adelaar, die na 1942 verdween. Rechterzijde een wapenschild dat na 1940 verdween.	zwart leer donkergrijs
Feldmütze Schirmmütze	Muts. Scheepjesmodel Pet. Voor officieren en onderofficieren	veldgrijs veldgrijs, met zwarte klep
Einheitsmütze	Veldpet. Vanaf 1943, afgeleid van de Bergmütze.	veldgrijs

Door materiaalschaarste werd het uniform in 1943 aangepast. Het werd gemaakt van een goedkopere stof en men probeerde stof te sparen, o.a. door het veranderen van de zakken van de Feldbluse.

De uitrusting bestaan uit de volgende onderdelen:

<u>Naam (Duits)</u>	<u>Naam (Nederlands) + omschrijving</u>	<u>Kleur en verf</u>
Koppel Trageriemen	Riem, 45 mm. breed Draagriemen, Y-vormig	zwart leer zwart leer

Patronentaschen	Patroontassen, 2 stuks met drie vakken elk.	zwart leer
Schanzenzeug	Pioniersschop. Schop met houten steel in leren foudraal; gedragen op de linker heup	metaalkleur
Feldflasche mit Trinkbecher	Veldfles. Aluminium in viltten foudraal; gedragen op rechter heup, hangend aan broodzak.	aluminium donkergrijs, olive of geelbruin
Seitenwaffe	Bajonet. Houten handvat in donkermetalen schede; gedragen op linker heup aan pioniersschop.	
Brotbeutel	Broodzak. Van canvas; gedragen op rechter heup; gebruikt voor rantsoenen en persoonlijke spullen.	donkergrijs, olive of geelbruin
Gasmasker	Gasmasker. In metalen cylinder aan riem diagonaal over de schouder, op linker heup.	donkergrijs

Voor onderofficieren en officieren waren er nog de volgende uitrustingsstukken standaard:

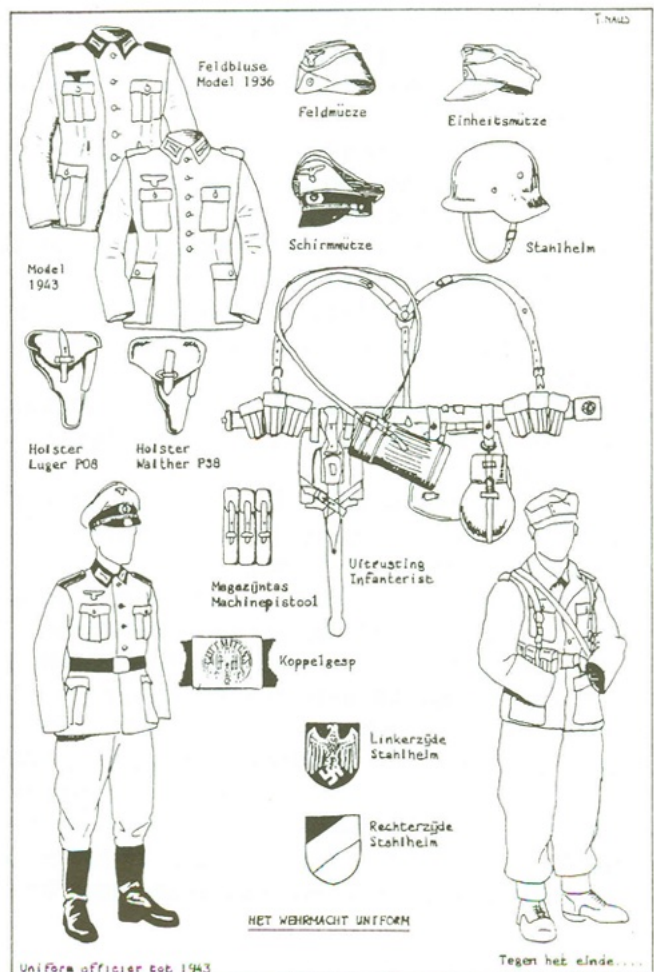
Patronentasche	Magazijntassen voor MP38 en MP40	zwart leer, na 1943 canvas.
Pistolenhalfter	Holster voor Walther P38 of Luger P08	zwart leer
Meldekartentasche	Kaartentas. Hing aan koppel met pistool als tegenwicht. zwart leer	

De emblemen die de Wehrmachtsoldaten op hun Feldanzug droegen, zijn te onderscheiden in nationaliteitsemblemen, rangonderscheidingsemblemen en specialistenemblemen.

Het nationaliteitseembleem: allereerst de adelaar, geborduurd in zilverdraad op een donkergroene ondergrond. Hij werd gedragen boven rechterborstzak van de Feldbluse. De groene kleur kwam overeen met de stof die gebruikt werd voor de kraag.

Vervolgens de Reichskokarde, een rondje in de Duitse kleuren rood, wit en zwart (van binnen naar buiten). Deze werd voor op het hoofddekseel gedragen, m.u.v. de Stahlhelm. Indien gedragen op de Schirmmütze, werd hij omgeven door eikelbladeren.

De rangonderscheidingsemblemen: de ran-

gen Oberschütze tot en met Stabsgefreiter droegen hun embleem op de linker bovenarm van hun Feldbluse. Het bestond uit een systeem van zilvergrijze stippen en chevrons met de punt naar beneden op een donkergroene ondergrond. De rangemblem van een Unteroffizier werden gedragen op de kraag en de schouder-epauletten.

De specialistenemblem: deze werden gedragen op de rechter onderarm van de Feldbluse en bestonden meestal uit een embleem op een groene cirkel. Ze werden gedragen door soldaten met een speciale taak, b.v. wapenmakers, medisch personeel of onderhoudsmonteurs.

Voor wie deze verschillende emblem niet wil c.q. kan schilderen, kan ik de decalset nr. 382 "German Uniform Badges WW II" van Verlinden Productions aanbevelen. Deze set is in 1:35, set nr. 606 is voor 120 mm figuren.

Aanbevolen literatuur:

German Army Uniforms and Insignia, B.L. Davis

World War 2 Combat Uniforms and Insignia, M. Windrow

German Combat Equipment 1939-45, Men at Arms nr. 234

Infanteristen des Zweiten Weltkrieges, Europa Militaria nr. 2

In de vorige TANK schreven Henk Slechte en Wim Steentjes een aantal tips voor vakantiegangers in de Ardennen. Maar ook voor liefhebbers van oorlogsmateriaal die de andere kant opgaan hebben ze een aantal bezienswaardigheden op papier gezet. In Normandië zijn er legio musea -er komen er ieder jaar wel een paar bij- die, zeker als u er bij toeval vlak in de buurt komt, een bezoekje waard zijn.

- In Merville: een museum in de voormalige batterij. Een van de bunkers is door de Britse Royal Engineers opgeknapt en dient nu als museum. Hierin staat een 100 mm veldhouwitzer zoals die ten tijde van de geallieerde landingen in deze batterij hebben gestaan.
- Bij Pegasus Bridge is een museum gevestigd. Ook staat er o.a. een 50 mm PaK in een zgn. Tobruk-bunker en een Engelse Centaur tank.
- In Ouistreham is tegenwoordig ook een museum, o.a. over Commando Kieffer. Er staan geen voertuigen.
- In Courseulles staan een uit zee geviste Sherman M4 Duplex Drive en o.a. een 50 mm PaK.
- In St. Aubin staat ook een 50 mm PaK in een bunker op de boulevard.
- In Gray-sur-Mer staat een uit de grond opgegraven Churchill A.V.R.E. (bewapend met een Petard mortier), in prima staat gebracht door de Britse Royal Engineers die deze tank in samenwerking met de plaatselijke bevolking hebben opgegraven.
- In Arromanches heeft het Musée du Débarquement enkele zeer interessante maquettes over de Mulberry havens. Buiten staan een aantal stukken geschut. Iets verder staat nog een Sherman tank bovenop een bunker waarin de resten van een kanon liggen.
- In Bayeux is een eersteklas museum waar je gemakkelijk een dag kunt doorbrengen. Buiten staat o.a. een Hetzer. Binnen is de hele slag om Normandië in beeld gebracht.
- Bij Longues-sur-Mer is de enige kustbatterij in Frankrijk te vinden waar de kanonnen nog in staan (150 mm TbtK C/36). Bovendien is er een heel interessante observatiepost te vinden.
- In Vierville-sur-Mer is een klein museum over de landing op Omaha Beach. Binnen is een stuk landingsstrand nagebouwd.
- Bij La Madeleine (Utah Beach) is een museum dat beslist de moeite waard is. Het is gevestigd in een grote bunker van het voormalige Stutzpunkt W5. Buiten staan een Sherman, een stuk Amerikaans 90 mm AA geschut, een Duitse 50 mm PaK, twee Amtracks en een landingsvaartuig. Binnen zijn enkele diorama's te bewonderen. Iets verderop, bij Les Dunes-de-Varreville, staan een M8 en een halftrack.
- In St. Mère Eglise is het museum over de Amerikaanse luchtlandingsoperaties. Ook hier staat een Sherman tank. Aan de kerktoren hangt een pop die soldaat Steel voorstelt. In het museum staan een Waco zweefvliegtuig en een Douglas Dakota.

- In Cherbourg is een museum in het Fort-du-Roule dat niet alleen aan de Tweede Wereldoorlog is gewijd, maar dat eigenlijk voornamelijk de geschiedenis van Cherbourg behandelt. Buiten staan een 88 mm AT kanon, een SIG33, enkele PaK 50 mm en een 20 mm FlaK.

Buiten dit alles is er nog een aantal musea die wij (nog) niet bezocht hebben en voorts zijn er natuurlijk legio verdedigingswerken en voormalige batterijen die volop de moeite van het bezoeken waard zijn.

Mochten er mensen zijn die meer informatie willen dan zijn wij te allen tijde bereid hun -liefst schriftelijke- vragen te beantwoorden. Correspondentie-adres:

Henk Slechte,

MODELBOUW OP EEN ANDERE MANIER

door TON SPOORMAKERS

Aan de hand van foto's, tekeningen en overige documentatie probeer ik met behulp van wegwerpmaterialen zo goed mogelijk gelijkend modellen te bouwen. Dit is voor de meeste (ik denk zelfs wel voor alle) clubleden een vreemde en onbekende manier van bouwen. Deze hobby is door mijn grote interesse voor de tweede wereldoorlog ontsproten in een tijd van gedwongen thuis en binnen blijven.

Ten tijde van de bevrijding van Helmond in september 1944 was ik zeven jaar oud en ik heb de bevrijders met hun diverse voertuigen door onze stad zien rijden. Na jaren van alleen lezen, film en museumbezoek over WO2, begon mijn modelbouw.

Op een gegeven moment kreeg ik een boek met een zeer duidelijke tekening van de Sherman M4A3E8 in handen en daardoor ontstond het idee om deze te gaan bouwen. Dit deed ik met allerlei materialen die in huis te vinden waren. Ik begon met (hoofdzakelijk) karton, dan hout, doppen van flessen en bepaalde gedeeltes van plastic flessen. Verder buisjes, lollystokjes, delen van injectiespuiten, e.d. Later, voor de moeilijke rondingen van b.v. tankkoepels, gebruikte ik balsahout en afvalkunststoffen.

Dit eerste model bouwde ik heel provisorisch in een schaal 1:20, zodat ik op deze grootte met mijn materiaal een goed gelijkend model neer kon zetten. De rupsband vormde in eerste instantie een probleem. Dit werd echter opgelost door gebruik te maken van golfkarton, dat op de juiste maat in repen werd gesneden, waarna de bovenlaag voorzichtig

werd verwijderd.

Het kostte mij zeer veel rekenwerk en (leerzame) tijd voordat ik een goed gebouwd model voor mij had staan. Het was een pover begin met slechte materialen en bijna geen documentatie, maar ik was trots op dit eerste werkstuk.

Dit gebeurde in 1972 en zoals het dikwijls met hobby's gebeurt, gebeurde het ook bij mij: ik hield niet meer op met bouwen. Het werden tanks en voertuigen uit de tweede wereldoorlog, vervaardigd van wegwerpmaterialen.

Ze werden in de loop der jaren natuurlijk beter gebouwd en ook beter afgewerkt, waarbij steeds meer op de details werd gelet. Het aller moeilijkst vind ik steeds om de zo broodnodige tekeningen, foto's en documentatie te vinden van waaruit ik op mijn manier kan werken. Natuurlijk is het het gemakkelijkst werken met een levensgroot voorbeeld, zoals bijvoorbeeld de Crab mijnenruimer en het rijdend geschut, de Sexton. Voor deze beide voertuigen heb ik alle metingen kunnen doen in het Oorlogsmuseum in Overloon, waarvoor ik natuurlijk toestemming had van de directie.

Tot op dit moment heb ik 45 modellen gebouwd, waarvan één vliegtuig, het luchtlandingsvliegtuig WACO CG-4A.

Vooraf ten tijde van de bevrijdingstijd, mei en september, exposeer ik veel en met groot succes. Met name oogst ik veel bewondering van onze, dan bezoekende Engelse of Amerikaanse bevrijders. Ook tijdens de I.B.M.C. dag in 1988 exposeerde ik in de stand van Twenot. (zie verder pagina 25)

MATILDA en GRANT CANAL DEFENCE LIGHT TANKS

Twee heel aardige ombouwmogelijkheden voor een Matilda tank en één voor een Grant tank zijn de Canal Defence Light versies van deze beide tanks en de Matilda Crane tank. Voor de CDL-versie hoeft "alleen" een nieuwe toren te worden gebouwd, de crane-versie vraagt slechts enkele kleine aanpassingen en natuurlijk het bouwen van de "crane". De romp hoeft niet of nauwelijks te worden verbouwd; het risico van mislukken, waardoor een hele bouwdoos in een keer "bij de reserve" zou komen, is dus niet aanwezig.

MATILDA EN GRANT CDL

De naam Canal Defence Light, meestal afgekort tot CDL, was een codenaam die gebruikt werd om het werkelijke doel van het voertuig, een mobiele gepantserde schijnwerper voor het verlichten van nachtelijke aanvallen, te verhullen.

Het idee was ontwikkeld door een groepje ingenieurs en gepensioneerd legerofficieren, die het kort voor het uitbreken van WO2 onder aandacht brachten van het Britse War Office. Hier zag men er wel iets in en na een aantal proefnemingen werden 300 torens besteld die op Matilda tanks geplaatst zouden kunnen worden.

De installatie bestond uit een booglamp met een lichtsterkte van 13 miljoen kaars, die werd gevoed door een 86 volt, 130 ampère generator die door de tankmotor werd aangedreven. Het licht werd opgevangen door een reflector en weerkaatst op een spiegel die zo was geplaatst dat het licht door een 5 cm brede spleet in de voorkant van de toren scheen. Door middel van een schuif kon de operator het licht laten flikkeren, hetgeen verwarrend was voor de vijand en het uitbrengen van accuraat tegenvuur bemoeilijkte.

De toren was verdeeld in twee compartimenten. In het rechter compartiment was de lichtinstallatie geplaatst, het linker bood plaats aan de operator, die behalve de lamp ook de Besa boordmitrailleur bediende. De CDL toren kon naar weerszijden 180 graden draaien en de lamp had een elevatie van 10 graden naar boven en beneden. Op 900 meter afstand was de lichtbundel ongeveer 300 meter breed en 30 meter hoog en tot op een afstand van ongeveer 3500 meter van de tank was het licht effectief, hoewel het vanaf circa 1500 meter niet sterker meer was dan het maanlicht.

De koolstof bogen van de lamp hadden

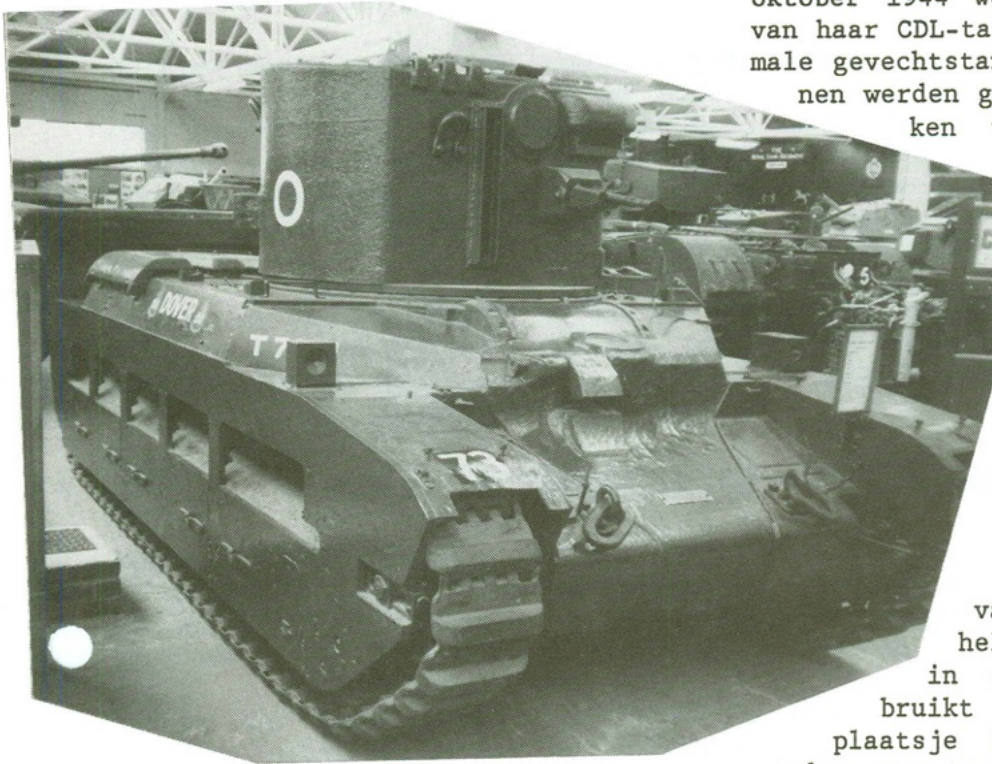
een levensduur van 36 minuten, doch konden binnen een minuut vervangen worden.

Gedurende de eerste tijd werd een Matilda onderstel gebruikt, later verkoos men het onderstel van een Grant tank. De voornaamste reden hiervoor was dat de enige bewapening van de Matilda bestond uit het 7,92 mm Besa machinegeweer in de toren, terwijl de Grant ook nog zijn 75 mm kanon had.

De eerste geheime oefeningen werden gehouden in Cumberland in het noorden van Engeland. De tanks trokken hierbij in een brede linie samen met de infanterie op. De lichtbundel van iedere tank overlapte de lichtbundels van de tanks links en rechts naast hem, waardoor de vijand als het ware een muur van licht op zich af zag komen. Zodra vijandelijke troepen in het licht kwamen, werden ze door de eigen infanteristen vanuit de veilige duisternis tussen de tanks onder vuur genomen. De infanterie voelde zich echter toch zeer kwetsbaar en onveilig, waardoor de resultaten tegenvielen.

Een tweede opleidingscentrum werd opgezet in de buurt van Alexandrië in Egypte, omdat daar in de periode 1941-1942 voor het Britse leger de meeste actie plaatsvond. Ook daar werden verschillende manieren geoefend om de tank te gebruiken, variërend van één enkele tank tot een heel eskadron dat naast elkaar optrok, waarbij weer de "muur" van licht ontstond.

Men had zulke hoge verwachtingen van de resultaten dat de tanks steeds achter de hand werden gehouden voor die ene belangrijke veldslag waarin hun optreden dan doorslaggevend zou zijn, doch die veldslag kwam nooit. Pas in 1945

werden Grant CDL tanks voor het eerst gebruikt om kunstmatig maanlicht te maken bij het oversteken van de Rijn.

In het Midden-Oosten waren twee regimenten (11 en 42 Royal Tank Regiment) van de 1e Tank Brigade uitgerust met Matilda CDL's, in Engeland was dit de 35th Tank Brigade, die bestond uit het 49 Royal Tank Regiment en 152 en 155 Regiment Royal Armoured Corps.

Toen in april 1943 de 79th Armoured Division werd omgevormd voor al zijn speciale taken, kwam de 35th Tank Brigade onder het bevel van deze divisie. Begin 1944 kwam de 1st Tank Brigade terug uit het Midden-Oosten en verving vervolgens de 35th Tank Brigade. Hierbij werd 11 Royal Tank Regiment overgeplaatst naar de 1st Tank Brigade, die hierdoor weer uit drie regimenten bestond.

Elk regiment omvatte een regimentshoofdkwartier (met vier kanontanks), een verbindings-, een verkennings- en een administratief eskadron en drie CDL eskadrons, elk bestaande uit een eskadronshoofdkwartier (drie kanontanks en een bergingstank) en drie pelotons van zes CDL- en twee kanontanks.

De CDL brigade van de 79th Armoured Division landde in augustus 1944 in Normandië, maar hoefde niet aan de gevechtshandelingen deel te nemen. In

oktober 1944 werd de brigade ontheven van haar CDL-taak en uitgerust met normale gevechtstanks. Toen later de plannen werden gemaakt voor het oversteken van de Rijn, werd evenwel besloten dat de

CDL tanks hierbij een nuttige taak konden vervullen.

24 Grant CDL tanks werden hals over kop bij elkaar gehaald en toegewezen aan het B-eskadron van het 49 Armoured Personnel Carrier Regiment van de 79th Armoured Division.

Tijdens de oversteek van de Rijn werd de ene helft van dit eskadron in een statische rol gebruikt om de oever bij het plaatsje Rees te verlichten en

onder vuur te houden teneinde de Duitsers weg te lokken van de werkelijke oversteekpunten. De andere helft van het eskadron maakte kunstmatig maanlicht waardoor de Buffalo's waarmee de troepen werden overgezet, beter in staat waren de juiste landingsplaatsen te vinden. Ook kon men dankzij het licht drijvende mijnen, wrakstukken, kikvorsmannen en mini duikboten ontdekken en onschadelijk maken voordat ze schade konden toebrengen aan de pontons en bruggen.

Gedurende deze activiteiten trokken de CDL's veel vijandelijk aan, er werden er echter slechts twee buiten gevecht gesteld.

Later bij de oversteek van de Elbe kwam het B-eskadron wederom en nu voor de laatste maal in actie.

MATILDA-CRANE

De Matilda-crane werd gebruikt om een CDL toren op de romp van een normale kanontank te plaatsen. Toen de CDL werd ingevoerd, was er een groot tekort aan tanks en het idee om waardevolle Matilda tanks om te bouwen tot zeer gespecialiseerde voertuigen, die hun waarde eerst nog moesten bewijzen, sprak de legerleiding niet erg aan. Er werd dus een methode ontwikkeld om de tanks voor beide taken te kunnen gebruiken en deze bestond uit de 'crane'.

Als een tankeskadron voor de CDL taak werd aangewezen, werden de vijf ton wegende CDL torens per vrachtwagen aangevoerd, samen met twee crane-installaties. Elke crane bestond uit een hijsblok met een capaciteit van vijf ton, twee scharnierende poten die samen een A-vormig frame vormden, een giek met een stalen kabel en een katrol, een takel voor het oprichten van het frame en twee kruiselings aan elkaar bevestigde stalen balken waaraan de toren werd opgehesen. Dit alles werd in kis-

ten afgeleverd en was direct klaar voor gebruik.

Bij aankomst bij het eskadron werd de crane op een tank geïnstalleerd, die dan van de andere tanks de torens verwisselde. Zodra dat klaar was werd de crane op een CDL tank geplaatst en werd de toren van de eerste tank ook gewisseld.

In de volgende TANK zal in het tweede deel van dit artikel de bouw van een Matilda of Grant CDL en een Matilda crane worden beschreven.

SCUD, SCUD-B EN AL HUSAYN

Tussen 18 januari en 26 februari 1991 heeft Irak naar schatting 86 Scud-raketten afgevuurd, daarvan zijn er 39 boven Israël terechtgekomen, de rest was op Saoedie-Arabië gericht.

In de meeste gevallen betrof het zogeheten Al Husayn-raketten, de Iraakse aanduiding voor verlengde Scud-B raketten met vergrote reikwijdte. De oorspronkelijke Scud-B komt maximaal 300 kilometer ver, de Husayn 600 kilometer.

De SS-1c 'Scud-B' (een NAVO aanduiding, de Russen spreken van een R-17) geldt als een tamelijk primitieve tactische ballistische raket (TBM) met een nogal slechte trefkans. De zogeheten Circle Error Probable (CEP), de cirkel waarbinnen 50 procent van de raketten terecht komt die alle op hetzelfde doel werden afgeschoten, heeft na 300 kilometer een straal van ongeveer 450 meter. Dat betekent dat het alleen zin heeft Scud-B's in te zetten tegen vliegvelden en uitgestrekte commandocentra. Of, maar dan meer als strategisch wapen, tegen steden.

De Scuds stammen rechtstreeks af van de Duitse V-2's, waar ze dan ook als twee druppels water op lijken.

De eerste Scud-versie (de SS-1b 'Scud-A') is volgens Jane's al omstreeks 1955 in gebruik genomen. De meer gangbare versie Scud-B verscheen in 1962. De Scud-B heeft een startgewicht van 6370 kilogram. Ongeveer 4 ton daarvan wordt ingenomen door de vloeibare brandstof (dimethylhydrazine) en de bijbehorende vloeibare oxydator (rood rokend salpeterzuur), die in twee grote tanks boven elkaar zijn ondergebracht.

In de neus bevindt zich de explosieve

lading met zijn ontsteking (in totaal 985 kilo zwaar). Direct daarachter de drie gyroscopen die de raket naar de bestemming loodsen die vlak voor de lancering wordt 'ingevoerd'.

Onder de oxydatortank, aan het andere eind van de raket, bevinden zich de pompen (met hun eigen aandrijving) die brandstof en oxydator in de verbrandingskamer brengen.

Als enige van de tegenwoordige raketten heeft de Scud, net als de V-2, naast de uitwendige stuurvinnen ook nog 'jet vanes', stuurvinnen van grafiet die zich in de stuwstraal bevinden en alleen in het eerste deel van de vlucht actief zijn. Neus en 'warhead' van de Scud blijven, zoals bij de V-2, tot aan het eind van de vlucht met de raket verbonden. Dat is een primitief kenmerk. Het geeft de raket een ongunstig 'radar cross section', een gemakkelijke radarherkenning.

De Scud-B kan niet in volgetankte toestand worden vervoerd en moet daarom op de lanceerplaats zelf vanuit speciale tankwagens van brandstof en oxydator worden voorzien. Dat tanken, waarvoor on-

geveer een uur nodig is, maakt de Scud-kwetsbaar voor luchtverkenning. Daarom vonden alle Iraakse Scud-lanceringen 's nachts of in de vroege ochtend plaats.

De raketvoortstuwing van de oorspronkelijke Scud-B duurt ongeveer 70 à 75 seconden. De AlHusayn, waarvan de Iraakzen het middenstuk met 'cannibalized' Scuds hebben verlengd, beschikt over een ton brandstof en oxydator extra, waardoor de brandtijd 90 seconden extra is. Op het moment van burn-out, als de voortstuwing stopt, is de Al Husayn 50 kilometer hoog. Hij stijgt dan nog ongeveer 2 minuten door tot zijn plafond van 150 kilometer, voor hij terugvalt naar de aarde. Is de hoogte uiteindelijk weer teruggelopen tot zo'n 40 kilometer (de nagestreefde onderscheppingshoogte voor de Patriot) dan is de snelheid acht maal die van het geluid (Mach 8). De Al Husayn vliegt daarmee zo'n 40 procent sneller dan de Scud-B, een gegeven waar de Patriot-teams enigszins door werden verrast. In het laatste deel van zijn traject neemt de snelheid van de Husayn door de luchtweerstand weer snel af. De inslag-snelheid zou ongeveer Mach 5 zijn. Juist het ondeskundig verlengen van de Scud-B, dat ten koste ging van de 'warhead', die terugging van 985 naar 300

kilo, heeft de Al Husayn onbedoeld tot een gevaarlijk wapen gemaakt. Gebleken is dat de meeste Husayns als gevolg van de aangebracht onbalans tussen neus en raketlichaam bij 're-entry' in de atmosfeer heftig beginnen te schommelen, waardoor zij op den duur in stukken uiteenvallen. Tussen de wrakstukken raakten de Patriots het spoor bijster.

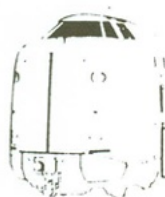
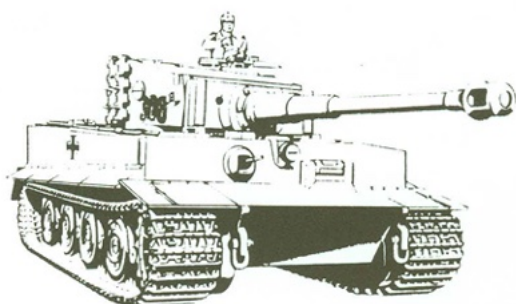
Westerse inlichtingendiensten zijn er nooit in geslaagd vast te stellen hoeveel Scuds Irak precies bezat. De enige maat die men voor de Iraakse Scud-dreiging had was het aantal mobiele lanceerplatforms. Dit aantal werd op 36 geschat, doch dat bleek onjuist. Tijdens de oorlog Iran-Irak zijn enige honderden Scuds afgevuurd, het communistische bewind in Afganistan vuurde er meer dan duizend af. Ook China kan Scuds leveren.

In de Sovjet-Unie zelf werd de onnauwkeurige Scud-B in de loop van de jaren tachtig vervangen door de SS-23 'Spider' die zijn doel actief met radar opzoekt. Daarnaast zouden toch ook verbeterde Scuds in ontwikkeling zijn (ge-weest?), daaronder een type dat actief zijn warhead losmaakt van de raket.

Bron: NRC Handelsblad, 26 maart 1992

VOOR AL UW MILITAIRE BOUWDOZEN

RUIME KOLLEKTIE VAN -TAMIYA - ITALERI - FRANCOIS VERLINDEN

Intertoys
DE GROOT

Plein 1960 Amstelveen
Galerij 68b - 1181 ZP Amstelveen
Telefoon 020-456571
Geopend van maandag-middag t/m zaterdag
donderdag-avond - koopavond

De WIESEL: een luchtmobiel gevechtsvoertuig

De zwakte van door de lucht aangevoerde troepen is vaak gelegen in hun gering verdedigend vermogen tegen vijandelijke pantsereenheden. In het midden van de jaren zeventig begon de Duitse Bundeswehr met het opstellen van een concept voor een gepantserd gevechtsvoertuig voor luchtlandingseenheden.

Na verschillende wijzigingen aan het ontwerp-concept te hebben aangebracht, ontwikkelde Porsche de WIESEL (wezel). De firma Jung-Jungenthal bouwde vervolgens in opdracht een lichtgewicht gepantserde wapendrager voor de Wiesel. In 1988 werd besloten voorshands twee typen in productie te nemen: de Wiesel 1 TOW met het pantserbestrijdingswapen TOW en de Wiesel 1 MK met een 20 mm. snelvuurkanon. Uiteindelijk verkreeg de firma Krupp MaK (momenteel onder de naam "MaK System GmbH") van het Duitse ministerie van Defensie de opdracht de Wiesel in serie te produceren. Van 1990 tot 1992 worden 343 gevechtsvoertuigen geleverd: 210 in de TOW-versie en 133 MK's.

Lichtgewicht

Het gewicht van beide systemen bedraagt 2,8 ton. De kanonversie heeft een tweekoppige bemanning (chauffeur en schutter), de TOW vraagt een man meer. Het kanon is in een toren ingebouwd, terwijl voor de TOW een extra verhoging is aangebracht. De laatste is met 1,9 meter dan ook ca. 8 cm. hoger dan de 1 MK. De snelheid bedraagt 75 km per uur. Het klimvermogen is 60 %

Onderdelen

De drie belangrijkste onderdelen van de wapendrager zijn de romp, het loopwerk en het motorcompartiment.

De romp bestaat uit pantser staalplaten, die bescherming bieden tegen direct vuur van handwapens en tegen scherven van artillerie- en mortiergranaten. Het motorcompartiment bevindt zich links voor en is door een tussenschot afge-

scheiden van het gevechtscompartiment. De TOW-versie biedt in de gevechtsruimte plaats aan de commandant en de schutter. In de gevechtsruimte van de 1 MK is plaats voor de commandant die tevens als schutter van het 20 mm kanon optreedt.

De rupsbanden worden aan de voorzijde aan beide zijden aangedreven door een aandrijf wiel en lopen over vier loopwielen en een steunwiel. De achterste loopwielen zijn groter en dienen als draaipunt.

In het motorcompartiment bevinden zich de motor, het filtersysteem, het koelsysteem, de uitlaatinrichting en de automatische versnelling. Het vervangen van het totale motorblok duurt ca. 10 minuten. De motor is een 5-cilinder diesel met gasuitlaatturbo van de firma Volkswagen. De ook voor de commerciële markt gebouwde 3 HP 22 versnellingsbak heeft drie automatische versnellingen vooruit en één achteruit. Het voertuig heeft een draaicirkel van negen meter; in noodgevallen is deze terug te brengen tot 5,25 meter. Twee remmen, een voet- en een handrem, bevinden zich direct naast de chauffeur. Met de laatste kan hij in noodgevallen de korte draaicirkel maken.

De WIESEL-TOW

Voor het plaatsen van de TOW is op het

bovendek een in de hoogte verstelbaar affuit aangebracht. Het anti-tank wapensysteem is o.a. voorzien van een warmtebeeldapparaat AN/TAS-4, zodat de Wiesel-TOW ook bij duisternis inzetbaar is. De affuit laat toe het wapen ca. 45 graden in de breedte en ca. 10 graden in de hoogte te richten. De Wiesel kan zeven extra raketten in het gevechtscompartiment meenemen.

De WIESEL 1 MK 20 mm

De MK (Maschinenkanone)-versie van de Wiesel is uitgerust met een eenmanstoren E6-II-A1 van de firma KUKA en bewapend met een in de breedte en hoogte verstelbaar 20 mm snelvuurkanon van de firma Rheinmetall. In het gevechtscompartiment bevinden zich 240 gevechtsgereede projectielen. Aan de zijkant -buiten het gevechtscompartiment- bevinden zich twee munitiekisten met nogeens 60 en 100 projectielen. Een verwisselapparaat stelt de schutter in staat snel te wisselen tussen brisant- en pantserdoorborende granaten. Rechts naast het wapen bevindt zich de periscoop PER Z 16; de 1 MK is evenals de TOW-versie, geschikt voor nachtelijke inzet. Alle apparatuur van de 1 MK kan met gesloten luiken, onder pantser, worden bediend.

Beide uitvoeringen hebben dezelfde radio-apparatuur. De bemanning kan onderling communiceren door middel van een intercom.

Meer versies in ontwikkeling

Naast de twee bestaande uitvoeringen zijn meer versies in ontwikkeling. Zo blijkt het mogelijk het voertuig met nog een loopwiel uit te breiden, waardoor het ongeveer een halve meter langer wordt. Beproevingen onder alle denkbare klimaat- en terreinomstandigheden worden onder meer gehouden in Griekenland, de Verenigde Staten, Noorwegen en Indonesië. De volgende versies zijn in vèrgaande staat van ontwikkeling: luchtdoel (met de Stinger), mortier-, verkenning- en anti-tank (met de Milan) Wiesel.

Luchtmobiel

Een van de eisen bij de ontwikkeling van de Wiesel was dat twee volledig uitgeruste en bemande gevechtsvoertuigen moesten kunnen worden vervoerd in de middelgrote transporthelicopter CH-53G. In transportvliegtuigen zoals de C-160 Transall of de C-130 Hercules kunnen vier resp. drie Wiesels vervoerd worden. Een relatief grote vuurkracht en een gering gevechtsgewicht (van nog geen 3 ton) en de bijzonder geringe afmetingen maken de Wiesel zeer geschikt voor indeling bij luchtmobiele eenheden.

De overige sterke punten zijn:

- na het verlaten van het transporttoestel onmiddellijk gevechtsgereed;
- goede waarnemingsmogelijkheden en doelopsporingsmiddelen;
- inzetbaarheid bij duisternis en slechte weersomstandigheden.

Bron: ARMEX november 1991, A.H.H. Geeraerts

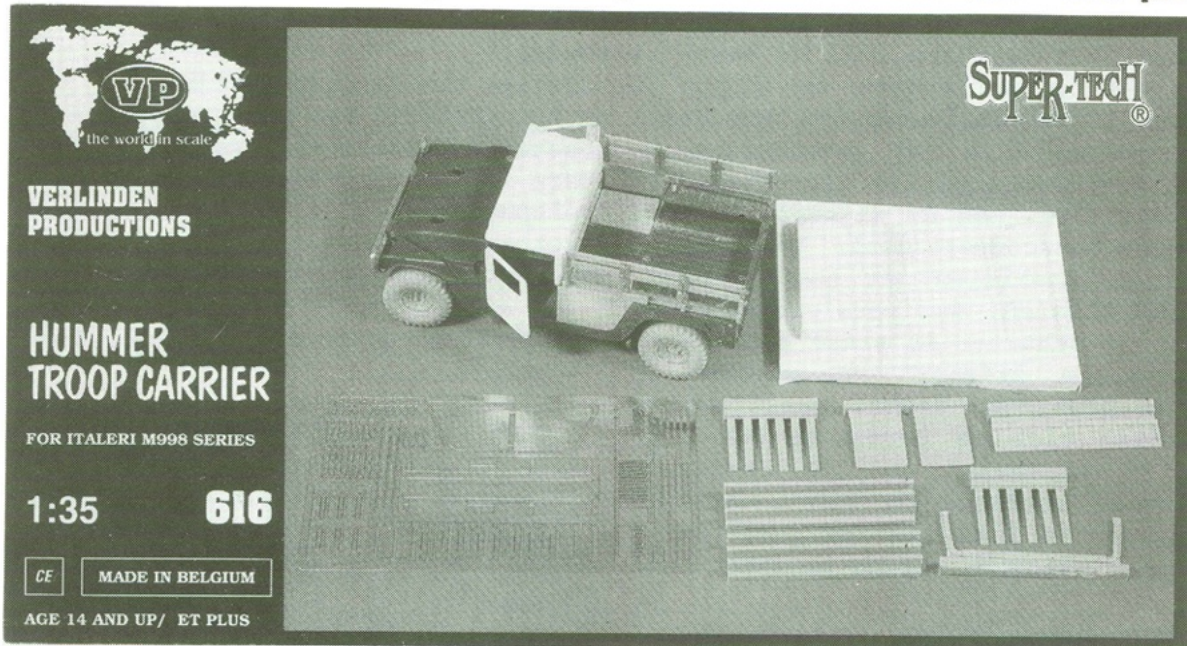
HET BOUWEN VAN DE HUMMER TROOPCARRIER VAN VERLINDEN PRODUCTIONS

François Verlinden biedt ons met een drietal ombouwsets (de Hummer conversiekit, de Hummer basic update set en de Hummer troopcarrier) drie mogelijkheden om een Hummer-verzameling uit te breiden. Ik had ze alle drie in de kast staan en een paar weken geleden besloot ik eens een te proberen. De keuze viel op de troop-carrier en hoewel ik met het eindresultaat wel tevreden ben, viel het bouwen toch niet altijd mee.

nr. 7) staat afgebeeld.

De huif is wat groot voor de ruimte tussen de rolbeugel en de voorruit. De aansluiting tussen de bovenkant en de achterkant van de huif is slecht.

Al met al kon ik hier niets mee beginnen en, hoewel ik niet wil uitsluiten dat ik ergens iets doms heb gedaan heb of gewoon ergens overheen kijk, vind ik deze vacuum onderdelen een minpunt van deze set. Voor deze prijzen

Als basisdoos heb ik een Hummer 'Desert patrol' van Italeri gebruikt. Dat kan wel, maar m.i. is het gemakkelijk om de 'special forces' versie met de stinger raketten te gebruiken. Deze bevat reeds de onderdelen om de twee achterste zitplaatsen weg te werken en die passen makkelijker en beter dan de betreffende metalen en resin onderdelen uit de Verlinden set. Ook de rolbeugel uit de Italeri doos laat zich makkelijker verwerken dan die van Verlinden. De niet gebruikte stinger set tenslotte heeft meer toepassingsmogelijkheden dan de overblijvende onderdelen van de 'desert patrol'

Dan de Verlinden set zelf. Deze bevat een aantal geëtste metalen delen, een aantal giethars onderdelen en een plaatje met vacuum gevormde portieren en de huif. De portieren vind ik erg slecht. De binnenkant lijkt bijvoorbeeld totaal niet op het portier dat op blz. 7 van het Verlinden Hummer-boek (Warmachines

mag je best een kwalitatief hoogstaand product verwachten.

Dan de overige onderdelen. Ik probeerde de zijrekken te maken zoals aangegeven op het instructieblad. Je moet de resin onderdelen R4 dan wat bijvijlen. Het resultaat was bij mij echter dat het hek toch wat te lang werd en dus niet meer op de zijwand paste. Bovendien stond het bol. Ik heb het dus maar weer gesloopt en in plaats van de onderdelen R4 twee plastic strips van de juiste lengte en dikte genomen en daar, met behulp van de geëtste delen 5 t/m 20, twee nieuwe hekken van gemaakt. Deze pasten precies en staan niet bol.

Het in de juiste vorm brengen van de delen 2 en 3 is een lastig en secuur karwei. Let er op dat ze goed recht zijn, anders komt het zijhek er nog bol op te staan.

Het aanbrengen van alle overige geëtste delen vraagt wat geduld en een vaste hand. Warmachines nr. 7 is hierbij een goede hulp.

Als laatste heb ik het beschermrek voor de grill gemaakt en dat gaf geen problemen. Ik denk echter dat er meer troopcarriers zonder zo'n rek rondrijden dan met. Je kunt het dus ook weglaten.

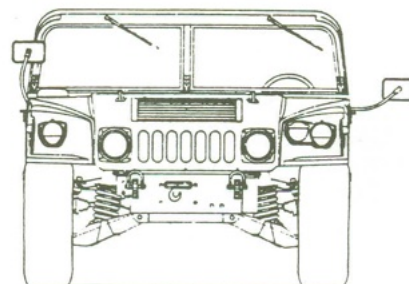
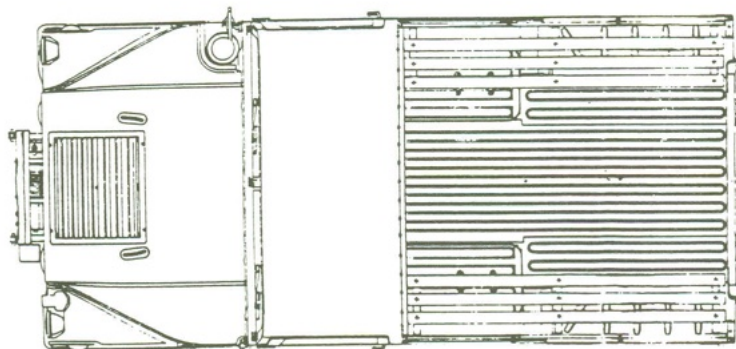
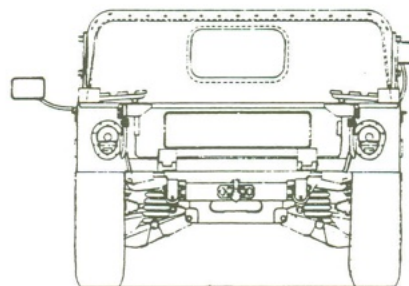
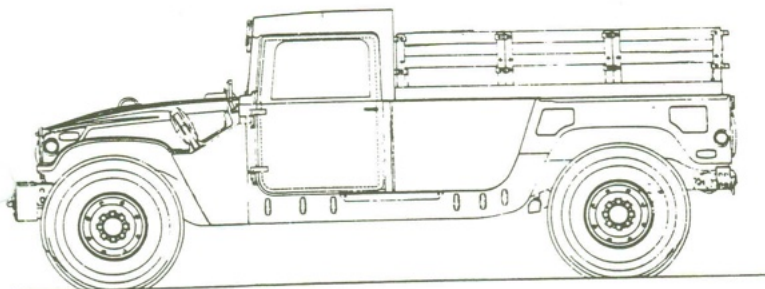
Het eindresultaat staat bij de modellen die nog gespoten moeten worden. Ik weet nog niet of het een Europese uitvoering wordt of een tijdens de Golfoorlog.

Mijn uiteindelijke mening over de set is wat genuanceerd. Hij heeft een paar gebreken, een aantal onderdelen is overbodig en de rest is best lastiger te verwerken dan in de bouw instructie staat aangegeven.

Iedereen moet dus maar z'n eigen conclusie trekken.

Kees Blijleven

M998 (M1038 WITH WINCH)

LET OP 20 JUNI LET OP

OPEN DAG RIPPERDAKAZERNE
HAARLEM

diverse evenementen, o.a. Leopard, Keep them Rolling, enz.

bel voor informatie: of

(vervolg van pagina 17)

Mijn lidmaatschap werpt vooral vruchten voor mij af wanneer ik door middel van leden die iets vragen of aanbieden, of door beschrijvingen van te maken onderdelen, beter en sneller kan werken. Daarvoor dus mijn dank!

Als er leden zijn die interesse hebben en mijn modellen willen zien, dan kunnen ze altijd bij mij terecht, thuis of

op 23 augustus a.s. op het grote Hooghorst zomerspektakel in Hooghorst (bij Tilburg), afdeling modelbouw.

Dus zuiderlingen, wij laten toch al zo weinig van ons horen, kom eens langs!!

Ton Spoormakers

mail order

NIEUWS IN MINIATUUR

ROB DE JONG -MODEL ACCESSORIES-
KERKPOLDERPAD 4
2807 KT GOUDA 01820-28185

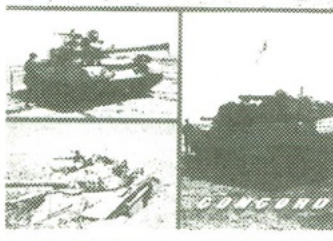
M113 IN U.S. SERVICE

CONCORD

1021 M113 in U.S. Service

100-DAYS, 100-HOURS "PHANTOM BRIGADE" IN THE GULF WAR

VERLINDEN WAR MACHINES

Twee nieuwe interessante titels zijn er verschenen:

- 694 Merkava Mk2/3 (kleur).....f 19,50
- 695 MLRS Multiple Launch Rocket System (kleur).....f 25,50

WAR PAINT, A FULLY ILLUSTRATED GUIDE OF THE EURO-MILITAIRE INTERNATIONAL MILITARY MODELLING COMPETITIONS 1988-1991.

Een prachtig boek op A-4 formaat in kleur met zeer veel foto's van diorama's en prachtige figuren.....f 29,50

Dragon Models:

- 3008 Soviet Motor Rifle Troops.....f 12,50
- 3010 Soviet tank crew.....f 12,50

CONCORD PUBLICATIONS COMPANY

Na een tijdlang niet meer verkrijgbaar te zijn geweest in Nederland, verschijnen binnenkort de volgende nieuwe boeken:

- 1024 After the Storm: Iraqi wrecks & fortifications.
- 1025 Merkava: Israel's Chariot of Fire.
- 1026 Third Brave Rifles in the Storm.
- 1027 M60 tank.
- 2007 Sword in the Sand: U.S. Marines in the Gulf War.
- 2008 National Training Centre: Ultimate in Land Warfare Training.
- 2009 Armour of the Afganistan War.
- 2010 The Balkans at War: Yugoslavia Divided 1991.
- 2011 USAREUR: United States Army in Europe.
- 4004 Armour of the West: (1) NATO's AFNORTH & NORTHAG.
- 2006 Operation Desert Sabre: The Desert Rat's Liberation of Kuwait
- 1021 M113 in U.S. Service.
- 1023 100 Day's, 100-Hours: Phantom Brigade in the Gulf War.

Hoewel de prijs van de boeken nog niet precies bekend is, staat alwel vast dat ze goedkoper zullen worden dan voorheen.

Reserveer uw boeken nu om teleurstelling te voorkomen!

A FULLY ILLUSTRATED GUIDE EURO-MILITAIRE INTERNATIONAL MILITARY MODELLING COMPETITIONS

WAR PAINT

A EURO-MILITAIRE & VERLINDEN PUBLICATION VOLUME 1

The Balkans at War: Yugoslavia Divided 1991

1025 Merkava: Israel's Chariot of Fire

MB MODELS NU BEPERKT IN VOORRAAD

- Sturmgeschütz III A/B compleet model in resin en metaal.....f 195,00
- M36 Jackson hull conversie voor de Italeri B36 kit.....f 52,50
- T-26 conversie voor de Sponja 7TP tank.....f 56,00
- T54 conversie met toren en engine deck & gun barrel.....f 35,00
- PzKpfw Brümbar conversie late version.....f 70,00
- T-72 Irak conversie.....f 45,50
- T-62 Irak conversie.....f 56,00
- PzKpfw II Ausf. C conversie voor de Tamiya Pz II kit met complete boven hull en toren...f 70,00
- PzKpfw 38T wielen voor de Pz 38 en de Hetzer tankjager.....f 14,00

LET OP DE NIEUWE ADV AZIMUT CATALOGUS IS UIT, EN DITMAAL VOLLEDIG IN KLEUR VOL MET NOVITEITEN

f 12,50